

Naročnina mesečno 25 Din, za inozemstvo 40 Din — nedeljska izdaja celoletna 96 Din, za inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba 2050 — nočna 2996, 2994 in 2050

Izhaja vsak dan (vtraj), razen ponedeljka in dneva po prazniku

SCLOVENE

Cek. račni: Ljubljana št. 10.650 in 10.349 za inzerate; Sarajevo št. 7563; Zagreb št. 39.011; Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitarjeva 6, telefon 2992

Težka odgovornost

Sir Edvard Grey, angleški zunanji minister 1. 1914, ob izbruhu svetovne vojne, je nosil seboj do groba občutek, da je bilo njegovo oklevanje in njegova neodločnost kriva, da je svetovna vojna sploh izbruhnila in prinesla toliko gorja vsem narodom sveta. Ako bi bili takrat Viljemovi državniki v Nemčiji vedeli, da bodo imeli proti sebi angleški imperij, bi nikoli ne bili začeli izživati na vojno. Dvajset let je preteklo od takrat in zunanjo politiko Anglije vodi sir Samuel Hoare. Časi niso nič manj nasičeni s hudournji, kot takrat pred svetovno vojno, človeške strasti niso nič popustile in kolektivna želja v nacionalizmu prebivanih narodov po novih osvajanjih ni prav nič slabjša od onih brutalnih gonov, ki so strmoglavili človeštvo 1. 1914 v krvoprelitje, kot ga zgodovina še ni beležila. Toda eno je pa le novo za našo dobo. Velika Britanija si noče zopet natovoriti občutka vsega kulturnega sveta, da je v kritičnih trenutkih oklevala in da ni svoje ogromne, svetu poveljujoče moči izrabila v službi miru. Sir Samuel Hoare bo z bolj mirno vestjo odšel s svojega odgovornega mesta, kot njegov prednik, saj je pod njegovim vodstvom Anglija danes, ko trepeče nad Evropo nova vojna nevarnost, zastavila vse razpoložljive sile svojega imperija, da se mir ohrani.

Vriva se nam sicer raznotere misli, češ, da se je Anglija dvignila proti bojnemu sredstvu, ki ga hoče Italija vporabiti za dosego svojih, do gotove meje upravičenih teženj, ne toliko iz ljubezni do miru ali iz očetovskega nagnjenja do pravice neboljženega abesinskega naroda, marveč iz golih skrbí za svoje lastne koristi. Tudi to je mogoče, in je, verjetno, tudi mnoge resnice v tem pomisleku. Brez dvoma je energična angleška politika, ki je mobilizirala vso Zvezo narodov proti državi, ki je prekršila obljubo miru zapisano v paktu Zveze narodov, v skladu s življenjskimi interesi angleškega imperija. To se samo po sebi razume. Za nas pa, ki ne živimo pod okriljem angleške imperijalne zastave, kakor tudi za neštivilne druge države, med katere je kulturno človeštvo podeljeno, velja pa za enkrat samo to, da se angleška politika danes ujema z moralnimi načeli mednarodnega prava, z vestjo nepokvarjenega svetovnega javnega mnenja in z miravnimi težnjami narodov. Da je bila leta 1935 nova svetovna vojna preprečena, bo zgodovina pripisala na konto odločne in železne dosledne mirovne politike Anglije.

To je treba pribiti kot najsvetlejšo točko v sedanji mednarodni napetosti. Radi bi dali isto priznanje tudi še drugim svetovnim veselilam, toda ne moremo. Pričakovali smo, da bodo spregovorile v prid miru, a so molčale. Zeleli smo, da bi nastopile proti vojni, a se niso ganile. In kakor je padel 1. 1914 občutek, da je svetovno vojno zakrivila, na Anglijo, tako bo padel občutek za krvoprelitje v Afriki danes na one, ki so prepustili Angliji sami breme in zaslugo, da se je zavzela za mirno rešitev spora, ki je imel v sebi vse pogoje, da se reši za zeleno mizo z besedami in ne s topovi.

S Francijo nas vežejo nezlomljive vezi zavezniškega prijateljstva. Veseli smo jih, ker so eno najmočnejših jamstev za mir, ki ga cenimo nad vse druge dobrine. Toda ravno zato nam je težko razumeti, zakaj se sedaj, ko je legla nad Evropo vojna nevarnost, ni bolj odločno postavila ob Veliko Britanijo in zakaj tudi ona ni, ravnotako kot njena velika zaveznica, položila ves svoj ogromni moralni prestiž in vso svojo obrambno silo na tehtnico, da ne bi bila mogla ta vojna strast odtehtati mirovnih teženj kulturnih narodov. Francoski ministrski predsednik in zunanji minister Laval je na povratku iz Zeneve v svojem hotelu v Vichy-u sredi noči začutil potrebo, da da odgovor na to vznemirljivo vprašanje, ki ga etavljajo predvsem male države, za katere je Zveza narodov navzlic njenim nedostatom vse in ki so danes vsi hvaležni Angliji, da je iz dosedaj mrtvega pakta Zveze narodov napravila živo resnico. V izjavi, ki jo je še isto noč razposlal po radiju, pravi, da hoče Francija vztrajati v svojem prijateljskem sodelovanju z Anglijo, da Anglija ne namerava podvzeti samovoljno kakršnihkoli korakov proti Italiji in da je prijateljstvo med Francijo in Anglijo neobhodno potreben predpogoj za ohranitev miru.

Da, ta Lavalova izjava je bila potrebna, ker bo pomirila marsikatero bojazni. Prišla je morda malo pozno, prepozno pa še ne. Kajti, če se sedaj oživi sodelovanje med Anglijo in Francijo po predpisih pakta Zveze narodov, če bosta obe državi brez zahrbtnih misli lojalno izvajali vse kazni, ki jih predpisuje čl. 16, potem ni dvoma, da bodo v Afriki kmalu utihnili topovi in se bo bojišče preselilo v dvorano diplomatov, kjer potem Francija lahko z močnim poudarkom pomaga svoji prijateljici in zaveznici Italiji, da dobi v Afriki ona kolonijalna zadoščenja, ki so upravičena in ki jih tudi Anglija Italiji ni nikoli odrekala. Toda s »Corriere della Sera« dvomimo v takšen razvoj. Člen 16 pakta Zveze narodov je kirurški nož, ki povzroča bolečine. Italijanski list pravi, da ni več dolgo, ko bo Francija prišla v zadrego, da izbira med vdomom v prijateljstvo z Italijo in izdajstvom nad Zvezo narodov, ki ji je Anglija danes pogonska sila. Anglija ne bo hotela ostati pri platonističnih sklepih o gospodarskih kaznih. Treba jih bo izvajati. In takrat ustne izjave ne bodo mogle nadomestiti dejanj. In takrat bodo rekli, da je Francija, zato, ker je oklevala, da v vprašanju vojne takoj spočetka dokaže svoje prijateljstvo Italiji s tem, da jo odvrne od njene vojaške ekspedicije in ji nudi drugih mirovnih sredstev, da doseže svoje upravičene težnje, takrat bodo rekli, da je Francija neodgovorna za tragedijo v Afriki. Kajti če bi v prvi uri Anglija in Francija skupno, jasno in odločno odklonili svojo pomoč državi, ki hoče z orožjem v roki uresni-

Abesinska vojna pred Zvezo narodov

Sankcije št. 2: denarna zapora

Zveza narodov prepove vse denarne posle z Italijo od 31. oktobra dalje

Zeneva, 15. okt. AA. DNB poroča: Predlog št. 2 glede finančnih sankcij, ki ga je odbor za sankcije sprejel, se glasi:

Da bi se olajšalo vladam članic Zveze narodov obveznosti iz čl. 16. pakta Zveze narodov, bi bilo primerno, da bi se sedaj sprejele te-le naredbe:

Vlade članic Zveze narodov bodo takoj izdale vse potrebne ukrepe, da onemogočijo tele operacije: 1. vsa direktna ali indirektna posojila italijanski vladi in vsak razpis posojil, ki ga v Italiji sami ali drugod direktno ali indirektno razpisuje italijanska vlada;

2. vsi bančni ali drugi krediti za italijansko vlado, prav tako preprečitev izdanih predprijemov itd.;

3. vsa posojila za javne korporacije, pravne osebe na italijanskem ozemlju, in vsakovrstna posojila v Italiji in drugod;

4. vse bančne in druge kredite za javne korporacije ali telesne ali pravne osebe na italijanskem ozemlju;

5. emisije delnic ali zbiranje glavnice za javne ustanove, telesne ali pravne osebe na ital. ozemlju;

6. vlade bodo poskrbele, da se prepreči prejšnje operacije po posrednikih kakršnekoli narodnosti.

Priporoča se vladam, naj takoj izdajo ukrepe, ki jih je mogoče izvajati brez novih zakonodavnih aktov. Prav tako naj izdajo vse praktične ukrepe, da jih lahko pričnemo izvajati z 31. oktobrom 1935. Vlade, ki tega iz zakonodavnih razlogov ne morejo storiti, naj sporoče konferenci po generalnem tajništvu, kdaj bodo to mogle storiti. Vlade naj obenem čimprej sporoče preko generalnega tajništva, kaj so ukrenile.

Kako odškodovati tiste države, ki bodo vsled sankcij proti Italiji trpele večjo škodo

Zeneva, 15. okt. c. Danes je zopet zasedal odbor, ki pripravlja načrt gospodarskih sankcij

proti Italiji. Vendar pa se je ta pododbor večinoma pečal s tem, kako organizirati kompenzacije za tiste države, ki bodo zaradi prepovedi izvoza v Italijo najbolj prizadete.

Današnji seji pododbora je predsedoval španski delegat, seja pa ni mogla mnogo razčistiti položaja, ker bo tajništvo ZN šele jutri moglo dostaviti pododboru statistični pregled vse mednarodne trgovine z Italijo. Vsi priznavajo, da povzročena vprašanje odškodb zelo velike težave. Ko so se po seji časniki obrnili na predsednika, jim je priznal, da ne smejo pisati tako, kakor da bi pododbor izdelal že načrt o vsem tem, kako se bo posameznim državam ta škoda povračala. Topot gre za veliko idejo miru in mednarodne pravičnosti in za zmago te ideje morajo vsi štrivati.

Italija se sankcij ne boji

Rim, 15. okt. b. O priliki izvajanja finančnih in gospodarskih sankcij proti Italiji je bilo izdano poročilo, v katerem se med drugim sporoča: Posojila, ki se hočejo odtegniti Italiji, ne morejo škodovati italijanskim financam. Ze 13 let fašistični režim vrti kolosalno delo socialnega in ekonomskega uravnoteženja države. Fašistični režim ni nikdar zahteval posojila v inozemstvu, a pri tem ni izvršil inflacije, temveč se je nasprotno trudil, da vodi deflacionistično politiko. Po tej poti bo šla Italija še dalje in ne bo od nikogar ničesar zahtevala, tako, da tudi ne bo nihče imel prilike odbiti to, kar Italija ne bo iskala. Tudi omejitve v trgovskem prometu z Italijo niso iznenadile vodilnih italijan. krogih. Italija je celih 10 mesecev vrši gospodarsko mobilizacijo vseh produktivnih sil. Od preteklega leta znaša deficit italijanske trgovinske bilance 2.5 milijarde lir. Ker Italija plačuje vse, kar uvaža iz inozemstva, je morala poseči v rezervo ter je od zlate podlage uporabila poldrugo milijardo lir za plačila v inozemstvu.

Čl. 16 pakta ZN ne zahteva odškodb za posamezne države, vendar pa omogoča odstavek tretji tega člena, da se lahko načne tudi v okviru ZN debata o tem, kako olajšati izgube nekaterim državam.

Zanimivo je dalje, da je debato o odškodninah načel angleški delegat lord Eden, ki pa jo je takoj zaobrnil v svojo smer. Izglasovati je dal resolucijo, po kateri se mora tretji odstavek čl. 16 tako interpretirati, da morajo takoj vse članice ZN pomagati tisti državi, ki bi prišla v spor s članico, ki je prekršila pakt ZN. Spretni angleški diplomat je torej najprej zagotovil obrambo svojih lastnih interesov, še preden je kdo lahko odprl svoja usta. Popoldne ob 15.30 se je sestal koordinacijski odbor.

Istočasno pa je tudi storila potrebne ukrepe, da omeji izvoz iz inozemstva in da dvigne domačo proizvodnjo, tako, da svoj izvoz, oziroma izvoz spravi na zdravo podlago in da se pravomočno preskrbi s vsemi surovinami, ki so ji potrebne. V kolikor bo Italija v bodoče uvažala iz inozemstva blago, ga bo tudi v gotovini plačala, če pa ji bo tudi to onemogočeno, potem bo italijanska vlada smatrala kot akt nezaupanja od države, ki bo od rekla izvoz svojega blaga v Italijo.

Izvoz orožja v Abesinijo

London, 15. okt. AA. Kakor zatrjujejo v dobro poučenih krogih, je vlada uklinila prepoved izvoza orožja v Abesinijo. O tem njenem sklepu ni bil objavljen nikak uradni komunikat, listi pa poročajo, da bo ministrstvo za narodno gospodarstvo v bodoče sprejemalo prijave trgovcev z orožjem glede posameznih pošilk in jim bo izdajalo potrebno dovoljenje za izvoz orožja, streliva in drugega materiala v Abesinijo.

uničiti nekaj objektov. Na povratku so jih Abesinci napadli s puškami. Iz Adue se poroča, da je izbruhnila vstaja med pristaši Gukše in krajevnih poglavarjev.

Kdaj abesinska protiofenziva

Soglasne vesti inozemskih listov o velikih abesinskih pripravah

Angleška poročila: Velika bitka na meji Somalije

London, 15. okt. AA. Agencija Reuter poroča: Čeprav včeraj ni prišlo do nikakih večjih operacij na fronti, so vendar Italijani dosegli nekaj uspehov, kar dokazujejo predaje raznih abesinskih poglavarjev, padec Aksuma in bombardiranje krajev, ki ležijo 150 km južno od Hararja, po italijanskih letalih. Kakor vse kaže, nameravajo Italijani iz Somalije predreti do železniške proge Džibuti-Addis Abeba. Iz Ogadene prihajajo vesti o veliki bitki med večjimi italijanskimi oddelki in nekim abesinskim plemenom v bližini meje angleške Somalije. Po vesteh iz Hararja so italijanska letala bombardirala kraje v pokrajinah Dagaburu, Sesebani in Harabigitu, ki ležijo v razdalji 150 do 250 km južno od Hararja. V Hararju so oblasti izdale nove stroge odredbe za obrambo proti letalskim napadom. Zgradili so celo vrsto podzemskih zavetišč za vojsko in prebivalstvo. Italijani se doslej pri bombardiranju posameznih krajev niso posluževali plin. bomb.

Francoska poročila: Abesinci vdrlí v Eritrejo

Džibuti, 15. okt. AA. Poročevalec agencije Havas potrjuje vesti, da so abesinske čete vdrele v italijansko Eritrejo v bližini francoske Somalije ter tako ločile večji oddelke italijanske vojske, ki šteje nekaj tisoč ljudi, in se je utrdil na svojih položajih južno gorovja Musa Ali, od njegove baze. Italijanom je prišlo primanjkovati vode in živeža.

Addis Abeba, 15. okt. AA. Havas poroča: Vojni minister ras Mulgeta odide te dni v Desie, odkoder pojde z novo ustanovljeno armado na severno fronto. Odhod cesarja Haila Selasija na bojišče še ni določen. V abesinskih uradnih krogih trde, da se bo vojna v pravem smislu besede začela šele po odhodu cesarja Haila Selasija na bojišče.

Dunajska vremenska napoved: v nižinah megleno in oblačno, od časa do časa jasno, nobenih večjih padavin, v hribih bo večinoma jasno

Italijansko uradno poročilo št. 19

Rim, 15. okt. b. Danes je bil izdan vojni buletin št. 19. V tem buletinu se trdi, da je vrhovni poveljnik afriških čet, general de Bono obiskal včeraj Aduo in prevzel v ime italijanskega kralja oblast nad zavzetim področjem. Pri tej priliki je imel general de Bono pred duhovniki in pred ljudstvom govor, v katerem je obrazložil cilj, ki ga ima Italija pred seboj. — Včeraj dopoldne in popoldne so imela italijanska letala ogledno službo na jugu od mesta Makale. Na številnih krajih so letala s strojnimi razgalila abesinske oddelke, ki so se semintja zbirali. Enako je bilo tudi nekaj bomb vrženih na razne vojne objekte, predvsem na munijska skladišča, od katerih je eno zletelo v zrak. Splošno se opaža v Abesiniji razpoloženje, da se prizna italijanska nadoblast in se pričakuje, da bo še mnogo Abesincev prešlo na področje, ki je v oblasti Italijanov.

Italijani že zavojevali 4000 kv. km ozemlja

Pariz, 15. oktobra. AA. Agencija Havas je prejela naslednje poročilo iz Rima: Italijanske vojaške oblasti v vzhodni Afriki se sedaj bavijo z vprašanjem, kako bi iz askarskih in drugih domačih oddelkov sestavile posebne četniške skupine, ki bi imele posebne naloge. Na abesinski fronti zadnje dni ni bilo nikakih večjih operacij. Pri Omagerju na skrajnem zapadu Eritreje je prišlo le do neznanih spopadov z Abesinci, ki so preko reke Setit (Takaze) vdrele na eritrejsko ozemlje. Italijanska vojska je doslej zavojevala ozemlje, ki meri 4000 kv. km in pripada deželi Tigri.

Bombardiranje Makale

Rim, 15. okt. b. Po vesteh iz italijanskega glavnega stana so davi tri italijanska letala bombardirala mesto Makale. Letalom se je posrečilo

Italijani utrjujejo albansko obalo

albansko obalo v ohranjski cesti. S tem bi dobila Italija dejansko v svoje roke nadzorstvo nad izhodom iz Jadranskega morja. Albanija je kot protiuslugo zaprosila za posojilo v znesku 60 milijonov zlatih frankov (180 milj. Din) in je izjavila, da bi bila celo pripravljena vso svojo obalo od Chimere do Valone utrditi. Posebno važnost bi podelila na oni del svoje obale, ki je ravno nasproti italijanskemu otoku Sasenu. Utrdbe bi gradili albanski domačini pod vodstvom italijanskih vojaških inženierov in inženierjev. Otrantska cesta je vsega 50 kilometrov dolga. Italija bi v primeru, da bi se imenovala pogodba uresničila, lahko vsak trenutek zaprla vhod v Jadransko morje in kontrolirala tudi vsak izhod iz njega.

Nemška poročila:

Abesinska ofenziva drugi teden

Addis Abeba, 15. okt. AA. DNB poroča: Z nobenega bojišča ni posebnih poročil. Abesinska mobilizacija je končana. Zbiranje čet naglo napreduje. Mnoge enote se že nahajajo na določenih točkah bojišča. Vtis je, da se Abesinci pripravljajo na veliko protiofenzivo, ki se bo pričela prve dni prihodnjega tedna. O kakšnem delovanju italijanskih letal ni nobenega poročila.

Na somalijski fronti

Praske okrog studencev v Ogadenu

London, 15. okt. a. AA. Agencija »Exchange« poroča: V Somaliji so Italijani zavzeli izvir vseh studencev v tem kraju. Italijani drže zdaj črto Uualul-Gerlogubi, ki je zvezana s karavansko cesto ter je tudi v zvezi z italijanskima oporiščima Ugaladi na severu in Sidonigo na jugu. Zadnje dni je prišlo do nekaterih prask zaradi studencev in važnih vrhov v Ogadenu; boji so se končali z italijansko zmago. Abesinci vidijo, da niso kos italijanskim tankom, letalom in topovom in se zato vdajajo dan za dnem.

Dež zaustavil Italijane

Rim, 15. okt. b. Dopisniki italijanskih listov iz Asmare poročajo, da je napredovanje italijanskih čet na somalijski fronti v področju Gerlogubija in proti Geraheju moralo (Nadaljevanje na 2. strani.)

Sedanje fronte v Abesiniji

biti ustavljeno zaradi deževja, ki onemogoča vsako gibanje. Italijanska ofenziva se bo nadaljevala, ko dež poneha.

Izpraznitev Hararja iz straha pred letalskimi napadi

Harar, 15. okt. AA. General Nasibu, vrhovni poveljnik abesinske vojske v Ogađenu, je govoril o obsestreljevanju iz zraka, zlasti o bombardiranju malega mesteca Tafarija Tama, kjer so bombe ubile več sto žensk in otrok. Pri Hararju je zbranih več ko 25.000 mož, pripravljenih, da odkorakajo proti Italijanom na najmanjši njihov napad. Vse ženske in vsi otroci so zapustili Harar in se v dolgih povorkah podali v okoliške hribe. Tudi več tujih novinarjev in fotografov je zapustilo mesto; opaža se, da njihovi živci resno popuščajo. Najbolj so se prestrašili, ko je lastnik edinega hotela v Hararju, stanujoč tamkaj že 26 let, sporočil, da bo tudi sam odšel iz tega kraja in se vrnil v Grčijo, kakor hitro si njegovi gostje dobe drugo zavetišče.

Dopisniki tujih listov, ki jim gredo neznaga, bolhe, atence in nezdrava hrana do živega, so se pogovorili med seboj, da bodo vzajemno odkupili svo hrano in vsi pijačo, ki jo je imel ta hotelir, nato so se pa skupaj z njim odpravili na polje, da si tam uredijo šotore.

Abesinska ofenziva v Ogađenu

Harar, 15. okt. e. General Masibu je izdal povelje vsem svojim podrejenim poveljnikom, naj takoj začne s ofenzivo v Ogađenu. V svojem povelju pravi, da Italijani kljub bombardiranju, ki traja enajst dni, niso mogli napredovati več kot samo za 32 km.

Italijansko brodovje v Rdečem morju

London, 15. oktobra. AA. Današnji »Daily Telegraph« prinaša podatke o italijanskih pomorskih silah, ki so zdaj v vzhodnosredozemskih vodah. Po teh podatkih imajo Italijani danes v Rdečem morju dve križarki, eno maticno ladjo za letala in štiri rušice, 8 podmornic, 4 topničarke, 2 maticne ladje za podmornice, 2 bolniški ladje in eno ladjo za polaganje in trganje kablov. Razen tega so Italijani pripeljali v Masalo plavajoč dok.

Abesinski poslanik odhaja

Rim, 15. oktobra. AA. Agencija Stefani poroča: Abesinski odpravnik poslov, ki je včeraj dobil od svoje vlade nalog, naj se vrne v Adis Abebo, je obvestil italijansko zunanje ministrstvo,

da mu bo sporočil dan svojega odhoda in poi, po kateri se bo vrnil v domovino. Zunanje ministrstvo je odgovorilo, da mu prepušča popolnoma na voljo tako dan odhoda, kakor smer potovanja.

Italijanski tudi

Adis Abeba, 15. oktobra. AA. Kakor poroča agencija Reuter, bo poslanik Vinci bržkone jutri odpotoval iz abesinske prestolnice. Italijanski konzul v Magari prispe s svojim osebjem jutri v Hadamo, od koder bodo nato skupno s poslanikom Vincijem s posebnim vlakom odpotovali v Džibuti.

Abesinija kupuje orožje

Pariz, 15. okt. e. Abesinski poslanik v Parizu Tekle Havarjate se že več dni nabaja v Liegeu v Belgiji. V belgijskih tovarnah orožja je nakupil ogromne količine orožja, ki bo takoj odpremljeno.

Nove odprave

Rim, 15. okt. b. V Napulj je prispelo več ladij, od katerih so že številni natovorene z orožjem in vojnimi materijalom. Vsega skupaj se trenutno nahaja v napuljski luki 22 ladij, ki bodo v najkrajšem času odpelje proti vzhodni Afriki. Sploh se je v zadnjem času vkrcavanje čel zopet pričelo s podvojeno hitrostjo.

Badoglio prišel v Massauo

Asmara, 15. okt. AA. Poročevalce agencije Stefani poroča, da je šef italijanske generalne štaba maršal Badoglio sredi prispel v Massauo.

General de Bono navdušuje vojake

Ras Gukša – italijanski kandidat za abesinskega cesarja

London, 15. okt. SE. »Exchange Telegraph« javlja iz Rima, da je Mussolini sklenil, da se v Abesiniji po japonskem vzoru iz Mandžurije, postavi »senatni« cesar. O tem načrtu razpravlja v uradnih rimskih krogih čisto javno. Mussolini da je za novega abesinskega cesarja določil ravno kar od abesinske armade pobeglega guvernerja Tigre pokrajine Rasa Hajle Selasje Gukša. Ras Gukša je svak abesinskega cesarja in se je proglasil za pretendenta na abesinski prestol, ker je neposreden potomec pred 40 leti ubitega cesarja Janeza. Med abesinskimi ubežniki se nahaja tudi zet abesinskega cesarja, ki je v razgovoru z nekim angleškim časnikarjem izpovedal, da je pobegnil od

Abesincev, ker je uvidel, da se ne bodo mogli proti italijanskemu orožju uspešno braniti.

Po izdajstvu rasa Gukše

Addis Abeba, 15. okt. AA. Z uradne strani pravijo, da je s prestopom rasa Gukša k Italijanom šlo samo kakih 200 mož. Ta oddelek njegovih vojakov so njegova osebna straža. Ras Sejum je s svojimi četami takoj zasedel bojišče, ki ga je branil ras Gukša. Med abesinskimi četami vlada strahovito ogorčenje zaradi izdaje tega voditelja. Uradni krogi trde, da je ras Gukša z vojaškega stališča popolnoma neznatna osebnost.

Vendarle posredovanja za mir

Laval prosi sv. Stolico - Razgovori z rimskim in angl. poslanikom

Pariz, 15. okt. b. V političnih krogih se trdi, da je prišel Laval z veliko in zelo važno mislijo za mirno rešitev spora med Italijo in Vel. Britanijo oziroma med Italijo in Zvezo narodov. Naglih pogajanj sicer ni pričakovati, ker Laval želi odstraniti vse težkoče potom diplomatom. Včerajšnji Lavalovi sestanki s poslaniki Vel. Britanije in Italije so omogočili, da so se mnoge doslej nepojasnjene zadeve popolnoma razčistile.

Veseli v Rimu

Rim, 15. okt. c. V italijanskem zunanem ministertvu je bila danes zelo ugodna sprejeta vest, da je Laval znova poskušal s svojo posredovalno akcijo med Italijo in Nuncijo. Laval je namreč zaprosil tudi pariškega nuncija, naj pride k njemu. Z gotovostjo se mora računati, da je Lavalova posredovalna akcija v toliko uspeha, da se je že lahko obrnil na predstavnika svete stolice, ker bi edino ta mednarodna velesila imela danes toliko moralno moč in ugled, da bi mogla začeti ob pravem času s posredovanjem med Abesinijo in Italijo. Kolikor se more izvedeti iz krogov, ki so blizu svete stolice, pa se poudarja, da je sveta stolica sicer zmeraj pripravljena na veliko in težavno delo pomirjevanja, vendar pa morajo biti poprej diplomatske postavke toliko razčiščene, da ne bi mogel biti ogled nobene zainteresiranih držav v nobenem oziru prizadet. Zato prevladuje prepričanje, da ta

intervencija svete stolice trenutno še ne bi bila na mestu.

Angleški pogoji

London, 15. okt. c. Kolikor se more izvedeti v okolici angleškega zunanjega ministertva, tam nič ne vedo o tem, da bi bila Italija ponudila kakšne pogoje za mirovna pogajanja. Nobeni mirovni predlogi še niso prišli v London, dasi bi jih angleška vlada takoj vzela v pretes. Izgleda, da ti predlogi ne bodo mogli biti vzeti resno v pretes vse do tlej, dokler Italija ne prizna pravico Abesinije, da dobi ta lasten izhod do morja. Angleške vlade torej ne odstopa od pogojev, ki jih je stavil Eden na konferenci treh velesil.

London, 15. okt. AA. Agencija Reuter poroča: V Glasgowu je imel včeraj finančni minister Neville Chamberlain na nekem zborovanju velik govor, na katerem je posebej poudaril: Italijanski ugovori Anglije ne bodo odvrnili od njenega namena. Izjavil smo, da smo pripravljeni pristati na italijanske legitimne težnje, če se opusti slehera vojna. Tudi ko je Italija že prišla z vojno, se vidno nismo umaknili te svoje besede in tudi nismo poskušali za seboj zapreti vrat. Italijani pa očitno izgrajajo to naše popuščanje. Njihovo zadržanje pa ne kaže, da jih dejansko navdaja prijateljsko razpoloženje napram Angliji.

Iz diplomatske službe

Belgrad, 15. oktobra. AA. Premišljeni so v zunanjem ministertvu: za načelnika konzularno gospodarskega oddelka v zunanje ministertvo Svetislav Fredić, generalni konzul v Milanu; za generalnega konzula v Milanu Svetozar Rašić, svetnik poslaništva v Berlinu; za generalnega konzula na Reki Vladislav Kojić, generalni konzul v Trstu; za svetnika v zunanje ministertvo dr. Niko Milošević, generalni konzul na Reki; za generalnega konzula v Trstu Vukasin Zivotić v zunanjem ministertvu; za generalnega konzula v Bratislavi Miloš Kličevac, svetnik v zunanjem ministertvu; za tajnika v zunanjem ministertvu Branko Dimić, konzul na Reki; za tajnika na poslaništvu v Pragi Branislav Dimitrijević, konzul v Trstu; za tajnika v zunanjem ministertvu Djordje Djurišić, tajnik na poslaništvu v Pragi; za tajnika v zunanjem ministertvu Stojan Zivadinović, konzul v Diseldorfu; za tajnika v zunanjem ministertvu Luka Luković, tajnik na poslaništvu na Dunaju; za tajnika na poslaništvu na Dunaju Dobrovoje Majdanac, tajnik v zunanjem ministertvu; za vicekonzula v Čikagu Rastko Petrović, tajnik v zunanjem ministertvu; za konzula v Diseldorfu Nikola Nadić, tajnik v zunanjem ministertvu.

Konferenca generalov v Dajrenu

„Druga laza“ japonskega prodiranja na Kitajsko

Sanghaj, 15. okt. TG. V Dajrenu se je začela konferenca visokih japonskih in kitajskih častnikov. Japonski generalni štab v Tokiu je poslal v Dajren svojega posebnega zastopnika, ki ima nalogo, da na konferenci obrazloži nove smernice japonske politike v Kitaju. To je takozvana »druga laza« japonskega prodiranja v Kitaj in je v prvi vrsti gospodarskega značaja. Obvezna je za vse na Kitajskem delujoče japonske diplomatske, vojaške in gospodarske zastopnike. Odslej se japonska vojska v življenje je pet severnih kitajskih provinc ne

bo vmešavala. Podrobnosti tega sklepa naj določi in izvede konferenca generalov v Dajrenu, ki se je začela.

Hongkong, 15. oktobra. AA. Havas poroča: Tu krožijo glasovi, da so japonske oblasti poslele pristojnim kitajskim oblastem ultimatum, v katerem izjavljajo, da bodo Japonci izkrcali čete v vseh tistih pristaniščih, kjer pobirajo dopolnilno carino na japonsko blago, če do 16. oktobra ne prenehajo s pobiranjem teh carinskih doklad na japonske izdelke.

Volitve v Kanadi

Ogromna zmaga liberalcev

Ottawa, 15. oktobra. AA. DNB poroča te le podrobnosti o kanadskih volitvah v parlament: Liberalna stranka je dosegla veliko zmago nad konservativci. Konservativci, ki so doslej imeli v kanadski spodnji zbornici 133 mandatov, imajo dozdaj samo 23 sigurnih mandatov, liberalna stranka, ki je imela doslej samo 93 poslancev, ima že sedaj 113 mandatov. Poslancev manjših strank ali izven strank je izvoljenih pet. Sedem članov vlade je pri volitvah ostalo brez mandata. Vodja kanadskih liberalcev in verjetni predsednik bodoče

kanadske vlade Mackenzie je bil izvoljen z ogromno večino v Prince Albertu, v kanadski zvezni pokrajini Saskatchewan. Dosedanji predsednik vlade Bennett je vnovič izvoljen.

Do 2. zjutraj so bili znani ti izidi: liberalna stranka 143 mandatov, konservativci 35 mandatov, socialno gospodarska stranka 8 mandatov, neodvisni liberalci 4 mandate, stranka narodne obnove 1 mandat, republikanska zadrzna zveza 3 mandate, kmetijska delavska stranka 1 mandat.

Ministra dr. Kreka prihodnjo nedeljo ne bo v Slovenijo

Belgrad, 15. okt. m. Minister brez portfelja dr. Miha Krek se ne bo mogel udeležiti prihodnjo nedeljo shodov v Sloveniji, ker je službeno zadržan v Belgradu.

Prijava JRZ

Belgrad, 15. okt. m. Danes je g. Aca Stanojević s tovariši, soustanovitelji JRZ, podal notranjemu ministru dr. Ant. Korošcu prijavo za definitivno ureditev politične stranke JRZ. V prilogi je prijave so predpisani dokumenti, ki dokazujejo, da je stranka izvršila od 343 srezov, kolikor jih je v državi, organizacijo v več kot 250 okrajih, razdeljenih na vse banovine in na področje mesta Belgrada.

Polk. Slawek na Jadranu

Varšava, 15. oktobra. AA. Dosedanji ministriški predsednik polkovnik Slawek odpotuje danes v jugoslovansko Primorje, kjer ostane nekaj tednov.

Finančni odbor ministrov

Belgrad, 15. okt. m. Danes dopoldne je bila seja finančnega odbora ministrov. Udeležili so se je prometni minister dr. Mehmed Spahović, minister brez portfelja dr. Miha Krek, minister za gozdove in rudnike dr. Gjura Janković, kmetijski minister Svetozar Stanković in finančni minister dr. Dušan Letica. Odbor je razpravljal v prvi vrsti o finančnem efektu uredbe o znižanju uradnih plač. Poleg tega je odbor pretrgal tudi uredbo o oskrbovanju kmetijskega prebivalstva s drvmi iz državnih gozdov. O tej uredbi pa se bo govorilo še na eni izmed prihodnjih sej ministrskega sveta. Glede spremembe uredbe o uradnih plačah se je v glavnem govorilo o dokladah na žene in otroke. Verjetno je, da se bo uredba prav v teh dveh točkah najprej popravila in to v prvi vrsti na ta način, da se zvišajo dodatki na otroke uradnikov I. draginskega razreda.

V soboto skupščina

Belgrad, 15. okt. m. V soboto 19. t. m. se bo sestala skupščina ter se bo v smislu ustave zaključilo zasedanje s tem, da se 20. t. m. sestane ponovno na redni sešestanek, kot je to predvideno v ustavi. Vseled sestanka skupščine, ki bo v soboto in radi seje poslancev skupščinske večine, ki je sklicana za petek ob 5 popoldne, prihajajo vsak dan v Belgrad poslanci, ki se žele še pred klubsko sejo pogovoriti in izmenjati misli. V skupščinske prostore se zopet vrača velika živahnost. Prvi seji novega zasedanja bo predsedoval najstarejši poslanec in to do izvolitve novega predsednika. Tako je namreč parlamentarna praksa. Ker je najstarejši poslanec sedaj g. Stevan Janković, predsednik kluba skupščinske večine, bo on torej predsedoval seji 20. t. m. Takoj po izvolitvi novega predsednika bo seja zaključena. Na naslednji seji pa bo na dnevnem redu volitev stalnih skupščinskih odborov, od katerih ima vsak po 21 članov z izjemo finančnega odbora, ki ima 31 članov. Na seji kluba skupščinske večine dne 18. t. m. se bodo poleg kandidacij za predsednika verjetno določili tudi kandidati za člane stalnih skupščinskih odborov in njihovi namestniki. V izvenparlamentarnih krogih so mnenja, da bodo skupno z novim zasedanjem prišli z delom tudi posebni odbori v smislu čl. 17 zakona o poslovnem redu narodne skupščine, ker mislijo, da je vlada že pripravila osnutke novih političnih zakonov, katere bo odbor predložil plenumu skupščine v pretes in odobritev. Vseled tega vlada tudi v izvenparlamentarnih krogih za novo zasedanje veliko zanimanje, ker nestrno pričakujejo nove politične zakone.

Belgrad, 15. okt. m. Predsednik Narodne skupščine g. Stevan Cirić je danes dopoldne obiskal predsednika ministrskega sveta dr. Milana Stojadinovića v njegovem kabinetu.

Olajšave za prevoz lesa

Belgrad, 15. okt. AA. Z odlokom generalnega ravnateljstva državnih železnic je dovoljena olajšava za prevoz okroglega lesa iz Dolnje Lendave do Barca, s tem, da je plačati voznino najmanj 10.000 kg po postavki 12.40 Din za 100 kg. Nadležje je dovoljena olajšava za prevoz obdelanega lesa od Dolnje Lendave do Barca in do vseh postaj vzhodno, severovzhodno in jugovzhodno od proge Nova Kapela—Osijek, gl. kol.—Bell Manastir—Baranjsko Petrovo selo in vse vmesne postaje na tej progi. Pri plačilu voznine za najmanj 10.000 kg je vpoštevatelj postavko razreda B2 zmanjšano za 25%.

Te olajšave veljajo samo za pošiljke tistih podjetij, ki se pisмено obvežejo, da bodo vse svoje pošiljke v vodenih relacijah prevažala samo po državnih železnicah.

Osebnosti

Belgrad, 15. okt. m. Premišljen je dr. Ivo Božić, svetnik 4. pol. skup. 2. stopnje v ministertvu za zunanje zadeve za svetnika 4/2 na poslaništvo v Pragi.

Belgrad, 15. okt. m. Upokojeni so: Stanić Ivan, davčni inšpektor v Celju, Briljah Karol, višji davčni kontrolor v Ljubljani, Sprah Josip, višji davčni kontrolor v Ptuj, Prezelj Franc, višji davčni kontrolor v Ljubljani, Lotrič Rudolf, davčni kontrolor v Svarju pri Jelšah, in Ignac Gregorič, strojevodja v ljubljanskem žel. ravnateljstvu.

Belgrad, 15. okt. m. Danes dopoldne je notranji minister dr. Anton Korošec sprejel v svojem kabinetu škofa koadjutorja in križevskega škofa dr. Njardija.

Belgrajske vesti

Belgrad, 15. okt. m. Češkoslovaški delegati, ki so prispeki pred dnevi v Belgrad in se poklonili na Openu namon blagopolnojnega kralja Aleksandra I., so tekoni današnjega dne obiskali nekatere javne ustanove. Nocoj ob 10 odpotujejo preko Budimpešte domov.

Ruma, 15. okt. m. Pred tujakšnjim okrajnim sodiščem se je danes začel zanimiv proces. Dr. Vojislav Janić, bivši minister in narodni poslanec, toži dijaka Bora Jerkovića, ker ga je ta, kakor trdi obtožnica, imenoval ob priliki kongresa v Budžanovičevih provokatorja. Sodišče je odredilo, da se razprava odloži.

Belgrad, 15. okt. m. Predsednik izvršnega odbora JRZ g. Aca Stanojević je danes odpotoval v Knjaževac v spremstvu bivšega ministra Krste Miletica in industrijalca Sibinovića. Aca Stanojević se bo tam mučil par dni, nakar se ponovno vrne v Belgrad.

Belgrad, 15. okt. m. Odlikovan je z redom Belge orla 5. stopnje dr. Grasselli Mirko, višji drž. tožilec v p. iz Ljubljane.

Hmelj

Zalec, 15. oktobra.

Pri nadalje razmeroma mirnem razpoloženju so ostale cene v glavnem nominalno neizpremenjene. Nekaj več zanimanja in povpraševanja je bilo danes le za tretjevrstno, cenejšo blago, za katero je prišlo tudi do nekaj zaključkov in se je plačalo 18 Din za kg. Za najboljšo blago je bilo danes malo zanimanja.

Zatec, 15. oktobra.

Pri zopet nekoliko bolj mirnem razpoloženju se je tudi danes nadaljevalo z nakupovanjem letošnjega pridelka in plačevalo za boljše in najboljše blago 28 do 34 Kč, t. j. 51 do 62 Din za kilogram. Tudi v Oštku in Roudnici se plačuje za letošnji pridelok prej ko slej do 24 Kč, t. j. 44 Din za kg.

Atene, 15. okt. AA. Sredi je vlada na seji pod predsedstvom namestnika Kondilisa sprejela uredbo o izvršitvi plebiscita dne 3. novembra.

V globoki žalosti naznanjamo vsem sorodnikom prijateljem in znancem, da je naš dobi soprog in stric, gospod

Janez Železnikar

posestnik

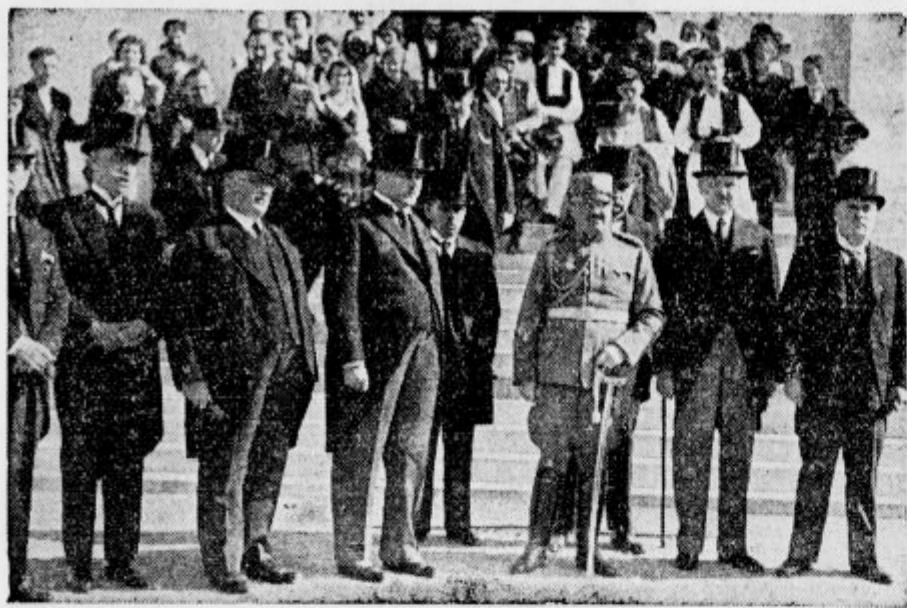
v torek, dne 15. t. m. po dolgi in težki bolezni, v 83. letu starosti, previden s tolažili sv. vere mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v četrtek, dne 17. oktobra ob 4 popoldne iz hiše žalosti, Studentovska ul. 2, na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana, dne 15. oktobra 1935.

Globoko žalujoča žena in sorodniki.

Kraljevska vlada na Oplencu

Preteklo nedeljo so na Oplencu počastili spomin pokojnega kralja Aleksandra I. člani kraljevske vlade z ministrskim predsednikom dr. Mišlanom Stojadinovičem na čelu.

Baragovo slavlje v Clevelandu

Veličastno odkritje spomenika indijanskemu misijonarju

V drugi polovici meseca septembra so doživljali ameriški Slovenci en sam velik praznik. Prvič jih je obiskal ljubljanski vladika škof dr. Rožman, drugič pa se je njihov praznik spremenil v eno samo veličastno manifestacijo, ko se je dne 22. septembra zbralo v Clevelandu okoli 40.000 ameriških Slovencev, da prisostvujejo slovesnemu odkritju spomenika Baragi, ki ga je na svečan način odkril škof dr. Rožman. Iz obširnih poročil ameriških listov, ki so sedaj dospeli v Ljubljano, posnemamo:

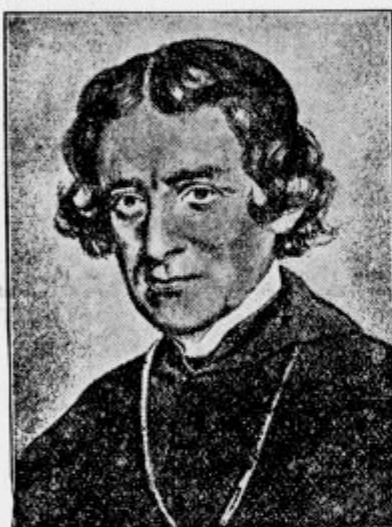
besed, s katerimi je kratko skiciral to igro, ki res predstavlja domače življenje v Sloveniji, ki kaže mnogo slabih in dobrih strani našega naroda.

Drugi dan v nedeljo pa se je razvilo veličastno slavlje odkritja Baragovega spomenika. To slavlje se je izvršilo v popolnem redu ter je clevelandska policija priznala, da se je 40.000 Slovencev, ki so se tukaj zbrali, vedlo naravnost vzorno. Vreme je bilo za to slavlje krasno. Slavnost se je pričela ob pol 11 s pontifikalno mašo, ki jo je daroval škof dr. Rožman v župni cerkvi sv. Vida ob veliki asistenci in napolnjeni cerkvi. Pred službo božjo je imel škof dr. Rožman lep cerkveni govor. Po službi božji se je med pritrkovanjem zvonov razvil mogočen spreved, ki so ga otvorili mestni policisti na okrašenih konjih. Nato je šlo okoli 2500 otrok, duhovščina s škofom dr. Rožmanom, ki se je peljal v avtu med častno stražo slovenskih fantov v narodnih nošah in na konjih. Nato se je peljal naš upravnik poslov dr. Stojanovič ter mnogo društev z zastavami. Računajo, da je šlo v sprevedu okoli 10.000 ljudi, okoli 40.000 ljudi pa jih je bilo v špalirju. Spomenik Barage so obdale društvene zastave, blizu spomenika pa je sedelo tudi 800 žena in deklet v narodnih nošah. Okoli spomenika je bilo postavljenih 10 lepih mlajev okrašenih s slovenskimi zastavami. Vse govore so prenašali zvočniki, tako da jih je moglo slišati vse ljudstvo v širnem parku.

Slavnost je otvoril predsednik g. A. Grdina, ki je pozdravil vse odlične javne ameriške predstavnike, našega odpravnika poslov, škofa dr. Rožmana in pomožnega clevelandskega nadškofa Me Faddena. Slavnosti je nato predsedoval slovenski odvetnik John Mihelič. Burno pozdravljen je nato spregovoril škof dr. Rožman, ki je že poprej v cerkvi med pridigo omenil, da je ta nedelja 112-letnica, odkar je Baraga daroval v svojem domačem kraju novo mašo. Velik je: »Spomenik škofa Barage, odkrij se! S spomenika so zdrknili zastori. Nadškof Me Fadden je za tem blagoslovil spomenik.

V krasnem govoru je nato škof dr. Rožman očrtal idealno osebnost škofa Barage: »Slovenski in katoliški idealist — svetnik, to je Sloveniji in Ameriki Baragov spomenik! Spomenik postavimo mu tak — da slednji skuša biti mu enak! Za njim so govorili nadškof Me Fadden, guverner države Ohio, zastopnik mestnega župana, Slovence sodnik Lavše, duhovni vodja župnik Plevnik in predsednik Baragove zveze msgr. V. Hribar. S tem je bil program izrpan ter so se množice dostojanstveno razšle. Zvečer je bila še velika prireditev v slovenskem narodnem domu, ki je tudi sijajno uspela.

Za postavitev Baragovega spomenika ima osebnost glavne zasluge znani slovenski rodoljub g. Anton Grdina, za kar mu izreka tudi stara domovina priznanje in zahvalo.

Škof dr. Rožman je na svojem potovanju v faro Sv. Vida prihital v Cleveland v soboto, dne 21. septembra popoldne. Clevelandski Slovenci so mu pripravili veličastno sprejem. Nasproti mu je prihitelo 25 avtomobilov, številna moška in ženska društva so s 27 zastavami priredila velik špalir, otroci pa so v špalirju peli pesmi: »Star Spangled Banner« in »Bog živi te«. Pri župni cerkvi je bilo okoli 100 deklet in žen v narodnih nošah. Škof se je peljal v odprtem avtomobilu med burnim pozdravljanjem naroda, ki se je še podvojilo, ko je izstopil pred cerkvijo. Ustavili so ga otroci, ki so mu izrekli čestitke ter mu izročili cvetje.

V cerkvi se je vrnila cerkvena svečanost s slovenskimi litanijami. Nato je škof sprejemal naše rojake. Zvečer so diletanti priredili na odru narodnega doma Finžgarjevo dramo »Divji lovec«, ki je zelo uspela. V prireditve sta se udeležila kot častna gosta škof dr. Rožman in odpravnik poslov našega poslanstva v Washingtonu dr. Božidar Stojanovič. Po tretjem dejanju je pozdravil škofa g. A. Grdina, škof pa je spregovoril nekaj

Nemštvo ob severni meji

Maribor, 15. oktobra.

Sedanja naša severna meja se precej ujema tudi z našo narodnostno mejo, četudi ne popolnoma. Saj je še preko državne meje precejšnje število Slovencev, medtem ko Nemcev na naši strani ni. Pred prevratom se je stalno večalo število Nemcev ob sedanji državni meji in njih pritisk proti Dravi je bil vedno večji. Le v teh narodnostnih bojih je bilo mogoče držati našo narodno posest. Po prevratu se je položaj naenkrat spremenil. Veliko število Nemcev je prodalo svoja posestva in so se izselili iz naše države, posestva pa so pokupili naši ljudje. Tako je vse do pred nekaj leti stalno padalo število nemških posestev ob meji. Prišla pa je velika gospodarska kriza, ki je zlasti zadela naše kmetijstvo in v zadnjem času mora en posestnik za drugim prodajati svoje zadolženo posestvo. Zlasti vinogradna posestva ob meji prehajajo v druge roke. Kakor je že sam na sebi ta pojav žalosten, da posestvo ne more več prehranjati lastnika, je še žalostnejše to, da prehajajo ta posestva v nemške roke. Zlasti vinogradniška posestva ob meji kupujejo Nemci iz Avstrije, torej tuji po rodu in državljanstvu. Za obdelovanje vinogradov sprejemajo nato novi lastniki nemške viničarje in nemške delavce ob severni meji in iz Apaske kotline.

Do sedaj oblasti proti takemu nakupovanju posestev po tujerodcih in inozemcih niso nastopile in niso poizkušale teh nakupov preprečiti. Jasno pa je, da je s takim postopanjem ogrožena naša narodna posest, saj se število teh tujerodcev na naših tleh strahotno množi. Ne samo to, da niso poizkušale oblasti zadnja leta

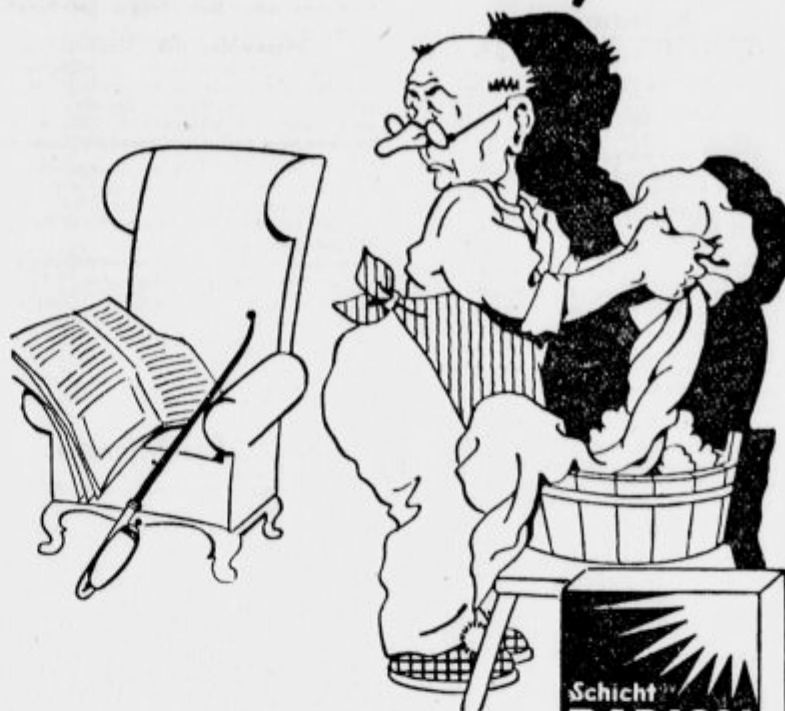
teh nakupov preprečiti, nasprotno so bili protežirani Nemci ob naši severni meji proti Slovincem. Ako Slovenci, naši državljani, niso hoteli in niso mogli priznati, da je pravilna nasilna politika, ki so jo izvajali zastopniki oblasti zlasti v okraju na mariborskem levem bregu, so imeli manj pravice, kakor pa so jih imeli Nemci. Tako so izgubljali Slovenci tudi moralno oporo tam, kjer bi jo morali vidno dobiti in kjer so jo opravičeno tudi pričakovali. Nerazumljivo nam je, kako se more tako delovanje označiti kot »največje nacionalno delo«.

Ko so za vedno minuli časi takega »nacionalnega delovanja«, upamo, da bodo znale oblasti preprečiti tudi nakupovanje slovenskih posesti ob severni meji po tujerodcih tu- in inozemcih. Zlasti bi bilo potrebno gledati na to, da se omili plačevanje davkov, da ne bo na eni strani pokazala državna blagajna sicer finančni uspeh, na drugi strani pa bo radi tega oslabilna ravno ob meji gospodarska moč državnostnega naroda.

Novi shodi min. dr. Kreka

V nedeljo dne 20. t. m. se vrši velik ljudski tabor ob 10. v Narodnem domu v Brezicah. Istega dne popoldne ob 3. pa se vrši tabor v Katoliškem domu v Šmarju pri Jelšah. V Brezicah govorita poleg ministra dr. Kreka še tajnik Marko Kranjc in župnik Tratnik. V Šmarju pa še dr. Ogrizek.

Ko bi oče moral priti

pralo bi se samo z Radionom

Schichtov **RADION** pere sam

Znamenite najdbe pri Ptujju

Ptuj je znano zgodovinsko mesto, ki je imelo v dobi neolitike in bakra (1000—400 pr. Kr.) mnogo več življenja ko dandanes. Že pred-rimska panonsko-keltska naselbina je najbrže nosila ime Poetovio. Posebna današnji Breg in Hajdina na desnem bregu Drave sta bila gosto naseljena, kar pričajo številne najdbe in izkopine.

Zaradi tega so se že zdavnaj začeli naši arheologi zanimati za Ptuj in njega okolico, in kakor priča ptujski mestni muzej, z izredno dobrim uspehom.

Razen pokojnega profesorja Ferka in notarja Skrabarja ima neprecenljive zasluge sve-

Tudi uteži na statve in posodja iz istega stoletja so našli tam. Pred mestno hišo je bil trg, na zahodni strani tega pa velik tržni prostor (25,20×19,20), opremljen na južno-zahodni strani s 3,20 m širokim hodnikom (porticus), na drugi strani pa tlakovani prostor s prodajalno.

Trg se je odpiral na nekaj metrov oddaljeno rimsko državno cesto, ki je od tod vodila ob Studenčnici do mostu čez Dravo. Brezdvomno so se Rimljani naselili pri Hajdini zaradi dobre pitne vode Studenčnice in tudi ker so imeli z visokega nabrežja lep razgled proti Panoniji.

Odkrili so še nadaljnjo poslopje za mestno hišo iz začetka 3. stoletja, kakor dokazujejo novi cesarja Aleksandra Severa (222—235). Drugi uovci, posebno iz dobe cesarja Konstantina (307—336), pa pričajo, da je v sredi 4. stoletja požar uničil mestno hišo in druga poslopja.

Večina zidov je zgrajena iz debelega dravskega prodnega kamna, ki je skrbno zvezano z izvrstnim rimskim ometom. Našli so tudi zlat uhan s smaragdnom obeskom, več bronastih okraskov in zaponk (fibul) in del reliefa Nutricis. Stene mestne hiše so obložene s finimi belimi marmornatimi ploščami, pročelje mestne hiše pa je krasilo stebrovje.

Tako se je profesorju dr. Šmidu končno posrečilo izslediti jedro Poetovije. Z odkopavanjem se nadaljuje.

Spomin na 9. X. 1934

V spomin na usodno žaloigro, ki se je odigrala v Marseju, sta izgotovili gospa Stefanija Pegan in njena sestra gđe. Silva Bodlaj iz D. M. v Polju prav posrečeno in lepo sliko, katero sta poklonili Nj. Vel. kraljici Mariji. Slika je ročno delo-vezenina, visoka nekaj nad 60 cm in 45 cm široka, vložena v okusen pozlačen okvir. Na črnem ozadju se dviga iz široke srebne žare proti nebu visok križ, katerega objemajo plapolajoči zublji, z njega pa se vije velik šopek platin, rdeči plamenji, grb v drž. barvah pod njimi — vse to je simbol velikega trpljenja in še večje ljubezni blagopokojnega kralja Aleksandra I. de svoje domovine, za katero je žrtvoval življenje. V sliko je vloženo mnogo truda, pa tudi resničnega doživljanja in topline. Pod steklo okoli križa, vdelanega v črno blago, pa sta avtorici lepo razvrstili še sveže natrgan roženkrt, kar daje celotni sliki posebno prikopen in prirčen izraz.

Čeprav je darilo skromno, smo prepričani, da ga bo kraljica Marija z veseljem sprejela in ga uvrstila v zbirko drugih dragocenih lepih in bridkih spominov na visokega pokojnika kralja Aleksandra I. Zedinitelja.

Pročelje mestne hiše (forum) s tremi stebri in dvema vhodoma.

točno znani učenjak univerzitetni profesor dr. Valter Šmid, ki je že pred vojno odkopaval na Hajdini, zaradi vojne pa je moral delo prekiniti. Po preobratu v letih 1918—1919 je započeto delo nadaljeval in imel tudi zaželjenega uspeha. Naletel je takrat na debelo zidovje skladišča iz prvega stoletja po Kr., 52 m dolg in ravno toliko široko; poleg skladišča pa na razne prodajalne in svetišča Nutricis (boginje dojilje).

Prepričan, da mora nedaleč od teh najdb biti jedro Poetovije, se je profesor dr. Šmid končno odločil nadaljevati z odkopavanjem v neposredni bližini gornjih najdb iz leta 1918 do 1919.

Trudapolnega dela se je lotil dne 16. septembra 1935 s celo armado delavcev, ki mu jih je dalo na razpolago muzejsko društvo v Ptujju, ki odkopanja tudi vodi.

Prostor, na katerem je začel odkopavati, je lep in obširen sadovnjak, last posestnika Mari-niča Alojzija na Hajdini, kojega je le-ta radevolje dal na razpolago.

Popoltnik, ki pride tam mimo, se opravičeno začudi, ko vidi razkopan sadovnjak, visoke kupa zemlje, kakor da bi se znašle v strelskih jarkih na bojišču.

Že prvi teden se je posrečilo našemu učnjaku odkriti zidove mestne hiše (forum), 12,40 metra dolge in 7,40 m široke, obstoječe iz velike dvorane in predvorja ter dveh starinskih hodnikov. Našlo se je tudi več aovcev iz časa cesarja Trajana (ustanovitelja rimskega Ptuja 98 do 117 po Kr.), do konca 4. stoletja, t. j. do cesarja Julijana. Ti novci so zelo pripomogli k časovni določitvi posameznih plasti in zgradb. Pri proučevanju raznih plasti se je tudi dognalo, da je bila mestna hiša zidana za časa cesarja Trajana v začetku 2. stoletja.

Pod forumom (iz 1. stoletja) pa je stala zgradba s prodajalno, v kateri so odkrili plast starodavne zemlje, na prostem mestu pod njo pa 50 cm globoko luknjo, v kateri je bil nekaj zabit kol, ki je služil za pritrdjevanje žrnle.

Drobne novice

Koledar

Sreda, 16. oktobra: Gal, opat; Gerard Majela; Florentin, škof.

Novi grobovi

† V Ljubljani je včeraj po dolgotrajni bolezni mirno v Gospodu zaspala gospa **Marija Čehovar**. Pogreb bo danes ob 4 popoldne izpred mrtvašnice splošne bolnišnice na pokopališče k Sv. Križu. Blag ji spomin! Žalujočim naše iskreno sožalje!

— Misijonar gosp. Andrej Majcen nam je na svoji poti na Kitajsko dne 22. sept. odpisal pismo že iz Indijskega oceana, v katerem piše, da bo naslednji dan, t. j. 23. sept. že v indijski pristanišču v Bombay. V teh dneh se mora že srečati z našim neumornim šolnikom, misijonarjem g. Kerecem, kateremu hiti na pomoč. G. Andrej Majcen se je na svojem potovanju 18. sept. ustavil tudi v pristanišču Masawi, v ital. Eritreji. Radi neznosne vročine in pa ker se je parnik moral ustaviti daleč od obale in jim je bil tudi izatop prepevadan, si niso mogli ogledati zanimivosti mesta. Še pogled s parnika na pristanišče in mesto so jim zastirale mnoge trgovske, vojaške in druge ladje. Za kritje njegovih potnih stroškov smo prejeli še naslednje darove: Katarina Cajben iz Ljubljane 20 Din, Frane Stubeč, župnik v St. Jurju ob Ščavnici 20 Din, Josip Hafner v Ljubljani 50 Din, Cilka Gobeč, Gornja Radgona 20 Din, zbirka na večerni misijonski pobožnosti kvat. nedelje v Krškem 100 Din, Marija Voh v Sv. Petru v Sav. dol. 100 Din, p. Jože Šavara, kaplan v Metliki 10 Din, neimenovana v Ljubljani 50 Din, neimenovana v Ljubljani 10 Din. Ker smo obljubili plačati g. Majcenu celo vožnjo in bi radi to ljubo tudi izpolnili, zato se obračamo s ponovno prošnjo na vse one, ki bi mogli prispevati k potnišini. Manjka nam še 1165 Din. Denar za vsa potniška in sicer založil neki gospod, kar smo mu paš dolžni vrniti, ker ima nebroj karitativnih izdatkov. Vsem dobrotnikom se iskreno zahvaljujemo v imenu g. Majcena, nadaljnje prispevke pa še vedno s hvaležnostjo sprejema Misijonska pisarna v Ljubljani, Semeniška ulica 2.11.

Samo še ob 16 in 19.15 si lahko ogledate prelepi film **Chopinov poslovilni valček**

Danes ob 21.15 svečana premiera filma MASKARADA

Režija Willy Forst
Glavne vloge: Adolf Wohlbrück, Olga Čehova i. dr.
Dopolnilo: Najnovejši Foxov zvočni tednik.

Kino Union Tel. št. 22-21

— Požar v Bočni. V noči od 12. na 13. okt. okrog pol 24 nas je nenadoma presenetil iz mirnega spanja gasilski rog, oznanjajoč požar. Zlobna roka požigalčeva je podtaknila ogenj v gospodarskem poslopiju posestnice Zagožen Jožeta, vulgo Bulkove v Bočni. Kljub prizadevanju domače in sosednih gasilskih čet ni bilo mogoče ugasiti požara. Dva kozolca, od katerih je bil eden še skoraj nov, sta zgorela do tal ter vsa krma, žito, les in 6 voz. Posesnica trpi okrog 60.000 Din škode, ki je le deloma krita z zavarovalnino. — Zahvaljujemo se tem potom našim sosednim gasilskim četam Gornjigrad, Šmartno ob Dreti, Gorica, Nazarje in Rečica, ki so nam prihranile v pomoč. Posebno zahvalo smo dolžni g. inž. Zumru, ravnatelju školiškega veleposessiva v Nazarjih, ki je osebo alarmiral bližnje gas. čete ter dal takoj na razpolago ljudi in konjsko vprego. — Gas. četa Bočna.

— Brezplačen tečaj za masažo obraza. Zahtevajte pri nakupu Nivea-Creme brezplačno brošuro »Uspeh s pomočjo Nivea«.

— Z drvečega vlaka skočil. Orožnik v Kranjski gori je dobil ukaz, da odvede iz zaporov tamnošnega okrajnega sodišča v Ljubljano starega kolesarskega tatu in vlomilca Ivana Isteniča, doma s Kovskega vrha, obč. St. Jošt pri Kranju. Istenič ima na vesti več vlomov ter teče proti njemu pri ljubljanskem okrož. sodišču večja preiskava. Znan je kot nevaran tip. Med transportom se je Istenič potuhnil in se delal nedolžnega, tako da so celo potniki imeli z njim veliko usmi-

Za pranje Vašega perila
uporabljajte le
PERION

ki Vašemu perilu ne škoduje. — In domač slovenski izdelek je!

Ijenje. Ko je včeraj jutranji gorenjski vlak pihal od Vižmarji proti Ljubljani, je Istenič izrabil priliko ter pri stranišču, kamor je hotel oditi na potrebo, skočil po mačje z vlaka na prosto. Pobrjal se je na tleh in pobegnil na ljubljansko polje. Orožnik je potegnil za zavoro tako, da se je vlak hipoma ustavil. Potniki so se spogledali, kako to, da je vlak obstal. Orožnik je skočil z vlaka in tekkel za ubežnikom, ki se mu je že skrli. Opoldne so bili nekateri potniki priče, kako so trije orožniki peljali nekoga zločinca trdo vkleknjenega in na veržicah. Mislili so, da so Isteniča vjeli in ga sedaj peljejo v zapore. Bil pa je drug drzen vlomilec, ki so ga peljali v Celje. Isteniča do popoldne še niso prijeli.

Slatino Petanjsko za odpravo golše, zoper to nadlogo ni metode boljše!

— Za praznik »Kristus Kralj« (zadnja nedelja v oktobru) priporočajo Jugoslovanska cerkvenim zborom: 1. Ekel s. M. A.: Sopek cerkvenih pesmi za mešani zbor, Din 20. Vsebuje tudi lepo pesem »Kristusu Kralju«. 2. Kimovec dr. Fr.: Srce Kraljevo. Za mešani zbor z orglami, Din 1.50. 3. Premrl Stanko-Mor: Povsod Bogla za enoglasni in mešani zbor z orglami, Din 1.50. 4. Premrl St.: Jezus naj živi! 42 evharističnih pesmi za mešani zbor, Part. Din 60, gl. po Din 12. Zbirka nudi več primernih prevodov za ta praznik. 5. Satiner p. H.: Slavospevi pevov. Srcu Jezusovemu, Part. Din 25, gl. po Din 5. — Istotako primerne pesmi za praznik Kristusa Kralja.

Volite jeseni ~~~~~ Lutz

Centik: Tovarna Lutz-peči, Ljubljana — Širka

— Putnikovi avtobusni izleti v nedeljo, 20. oktobra: Lovarska dolina, Din 95; Trst, Din 140

(vključno potni Met). Prijave pri Putnik. Gajeva ulica.

— Prepovedan tisk. Službene novine št. 235 objavljajo, da je državno pravdnistvo v Zagrebu prepovedalo prodajati in razširjati št. 17 tednika »Pregled«, ki se tiska v Zagrebu, in št. 59 časopisa »Primorske novine«, ki izhaja na Sušaku.

— Močnje in želenje in črevesu. Ščipanje v trebuhu, zastajanje v žilnem sistemu, razburjenost, nervoznost, omotičnost, hude sanje, splošno slabost, omotičnost, če popijemo vsak dan čašo »Franz Josefovce« grenčice.

— Streha se je zrušila s hiše. V Dovjem na Gorenjskem se je pripetila pri hiši kajžarja Jamarja huda nesreča. S hiše se je nenkrat zrušila streha ter pokopala podse 5letno domačo hčerko Silvo. Dekletce je dobilo hude poškodbe na glavi ter ji je tramovje zlomilo levo nogo. Ranjenega otroka so prepeljali v ljubljansko bolnišnico.

Ljubljana

— Nj. kralj. Vis. knez-naměstnik Pavel na potu skozi Ljubljano. Včeraj zjutraj je z Orient-ekspresom potoval skozi Ljubljano Nj. kralj. Vis. knez-naměstnik Pavel, ki je namenjen v Pariz. Na kolodvoru ga je počakal ban dr. Marko Natlačen. Knez-naměstnik je takoj nadaljeval pot ter v Ljubljani ni izstopil.

— Katoliško društvo rokodelskih pomočnikov odpravi igralsko sezono v nedeljo 20. t. m. ob pol 8 zvečer z uprizoritvijo globoke in izredno napete drame Stilmundski župan. — Predprodaja vstopnic bo v nedeljo od 10—12 dopoldne v pisarni Komenskega ulica 12, I. nadstropje.

— Mestna občina prevzema posle. Na magistratu mrzlično delajo za prevzem raznih poslov okoliških občin, ki pridejo sedaj pod mestno občino ljubljansko in katere bo vodil v bodoče mestni magistrat, oziroma njegovi uradi. V glavnem so to razni referati prenešenega delokroga, kakor vojaške zadeve, policijski referat, dalje zdravstvene zadeve, predvsem pa gradbeni referat. Mestni gradbeni urad prav sedaj prevzema posle okoliških občin v gradbenih zadevah. V gradbenem oziru se bo v bodoče v priključenih okoliških občinah

pri katerem je našlo nepozabnega užitka nad 3.000 ljudi. — V glavnih vlogah: W. Liebenauer, Hanna Waag in R. Romanowsky

Ta film je bil odlikovan na razstavi v Benetkah s prvo nagrado in je žel triumfalno vsem svetu. Vam pokaže: PAUL WESSELY - najslavnejši evropsko odsko in filmsko umetnico v njeni prvi filmski vlogi.

Predprodaja vstopnic od 10 do pol 13 in od 15 dalje

nah najbolj spremenilo. Zelo verjetno je, da se doseženi mestni stavbni red razširi na okolico, obenem pa da se razširi tudi regulacijski načrt. Razširitev ljubljane na okolico je predvideval tudi že mojster Plečnik, ki je v svojem regulacijskem načrtu že računal tudi z novimi kraji. Statistika stavb in hiš, ki pridejo pod Ljubljano, je znana ter smo jo že objavili. Samostojnih podjetij okoliške občine nimajo ter so že dosežali dobivale vodo, elektriko in tudi plin od mestnih podjetij.

— Esperanto! Drevo ob 8 otvori Del. esperantsko društvo v Ljubljani v II. deski osnovni šoli (na Grabnu) — Ljubljana, Čopova 5, v sobi št. 17 tečaj esperanta za začetnike! Čas pouka se bo določil po želji tečajnikov! Pridite vsi, ki se za esperanto — najlažji jezik na svetu zanimajo.

— Kino Kodellovo igra danes »Skandal v Budimpešti« s Františkom Gaal. Cene globoko znižane.

— Aretacije. V neki gostilni v Krakovem sta se aprila Ludvik P. ter delavec Blaž D. Šlo je radi neke ženske. V prepiru je Ludvik izvlekel nož ter Blaža dvakrat dregnil v rebra. Blaža so morali prepeljati v bolnišnico. Ludvika pa je prijela policija. Ker ima mož stalno bivališče, so ga zaenkrat izpustili, pač pa ga ovadili sodišču. — Aretiran je bil dalje Jakob F., pekovski pomočnik, doma iz Logatec. Zaradi tatvine ga zasleduje sodišče na Vranskem. Jakob je sicer na vse kriplje zatiral, da je kazen že odsedel v Celju, vendar pa mu policija tega ne verjame in ga je zato pridržala.

— Pretep za carinarico. V okolici carinarice se še vedno zbirajo razni potepuški elementi, kar seveda prebivalcem stanovanjskih poslopij ni prijetno, zlasti, ker morajo mnogi prebivalci šele zvečer hoditi domov. Ti potepuški elementi počno pogosto tudi velik hrup in vpitje, zlasti ako je bilo kaj alkohola. V noči na včeraj je zopet nastal tak prepir in pretep. V tem pretepu je bil ranjen neki mlajši brezposelni delavec, ki je moral v bolnišnico.

— Priporočamo zelo revnega, a odličnega akademika (klasičnega filologa) za instruktora. Pouchuje vse predmete srednje šole, najraje latinščino in grščino, po nizki ceni. Jamči vam uspeh. Naslov v uradništvu lista.

KINO SLOGA

LJUBLJANSK DVOR Telef. 27-30

Danes ob 16 19.15 in 21.15

Film plemenitih, globokih čustev, film o človeku, ki je moral izbrati med življenjem bogataša in življenjem trpečega misijonarja

S križem in mečem

v gl. vl. poje znameniti španski tenorist **Don Jose Mojica**

Jutri težko pričakovana premiera senzacionalnega filma

Abesinija 1935

Nad 3 tedne na sporedu v Beogradu in Zagrebu

Največja aktualnost sedanjih dni. Predprodaja vstopnic že danes od 10 dopoldne naprej.

Maribor

— Nov mladinski predstojnik. V mestnem okraju se bo imenoval nov mladinski predstojnik. Dosedanji predstojnik šoleki vodja g. Lukman je bil vpokojen ter se preseli iz okraja. Imenovanje se bo izvršilo na seji mestnega sveta.

— Krščanska ženska zveza se najtopleje zahvaljuje cenjenemu občinstvu, da se je v tako obilnem številu odzvalo pri nedeljski tomboli. Dolžnost društva je tudi, da se zahvali vsem trgovcem in tovarnarjem, ki so s svojimi darili pripomogli k tako lepemu uspehu tombole. Bog plačaj! — Odbor.

— Praktični učiteljski izpiti na državnem učiteljskem v Mariboru se začnejo v petek 8. novembra ob 8 dopoldne. Prošnje naj vložijo kandidati čimprej uradnim putem. Posebna obvestila se kandidatom ne bodo pošiljala.

— Kaj je z mariborsko letalsko družbo? Nekateri dnevniki so pred nekaj dnevi poročali, da se gradi v Mariboru potniško letalo, ki bo vzdrževalo promet med Mariborom in Pohorjem, drugi so zopet poročali, da se snuje posebna letalska družba, ki naj bi organizirala in izvrševala potniški promet med Mariborom in drugimi kraji. Informirali smo se na pristojnih mestih in doznali, da so vse te vesti brez podlage. Prevažanje občinstva z letali sme izvrševati v naši državi edinoletno društvo Aeroput, ki ima za to koncesijo od države in pogodbo, po kateri ne more nihče dobiti koncesije za prevoz potnikov, pošte in prtljage. Ni tedaj izglede, da bi kak zasebnik ali kakšna družba v Mariboru dobila tozadevno dovoljenje. Vse take nekontrolirane vesti v časopisju lahko povzročijo samo zmedo, ker zavajajo občinstvo v zmoti ter škodujejo resnemu pokretu, ki ga v Mariboru predstavlja edinolet Aeroklub »Nasa krilala«.

— Gledališki abonenti se še sprejemajo, četudi so se abonentske predstave že pričele. Pogroji so zelo ugodni ter bodo naknadni abonenti zamujene predstave lahko nadoknadili.

— Kolo sreče. Pri nedeljski dobroteljni tomboli, ki jo je priredila Krščanska ženska zveza, so zadeli glavne dobitke naslednji: Poštevno Partek Henrik, žensko kolo mesarica Marija Jamnik, mosko kolo orožnik Henrik Tok, 2000 kg premoga soproga železničarica Marija Zorac, otomano delavce Albin Ogriček, 6 kubikov bukovih drv krojaški vajenec Engelbert Leimsner, dve odeji železničarjeva soproga Stoklas Franciška, blago za mosko obleko delavce Mihael Reich, blago za moski plašč dijak Orešnik Emil, halo pnatna vpokojenec Jožef Brejsa, spencerijo za 1 mesec za 4 osebe godbenik Alojz Polič, umivalno garnituro želez. soproga Kovačec Alojzija, likalno mizo šivilja Terezija Zdoval.

— Treninzi v boks. V vršijo ob ponedeljkih, arehah in petkih ob 20 zvečer na igrišču SSK Maratona na Livadi, pod vodstvom izkušenega trenerja, bivšega češkega državnega reprezentanta. Sportniki, ki se zanimajo za to sportno panogo, imajo priložnost, da se temeljito in strokovno seznanijo z boksom. Prijavitelj se je načelniku sekcije g. Šapcun.

— Naglo napreduje zgradba nove šole v magdalenskem predmestju. Temelji so že dozidani in sedaj so pričeli že z betoniranjem stropov nad kletnimi prostori. Del stavbe se je tudi že znatno dvignil in tal. Če bo šlo zidanje v tem tempu naprej in če bo vreme še v bodoče ugodno, bo ogromna stavba še pred predpisanim 70-dnevnim rokom pod streho.

— Ali je umrl od strupa? Pri Sv. Antonu v Slov. goricah so izkopal truplo letos, dne 8. aprila umrlega posetnika Močnika iz Cogentincev. Izvršila se je obdukcija, da bi se ugotovilo, ali je pokojnik res umrl radi zastrupljenja z mišnico, kar pa bo zamogla dogrnati šele kemična preiskava, ki se bo izvršila v Ljubljani.

— 3400 Din odnesel. Priporočljivega krojača je najela posestnica L. Pernat iz Zgoranje gorice, da bi delal njenim domačim zimsko obleko. Čim se je malo odstranila iz hiše,

je izrabil krojaški pomočnik Frane Lubej priložnost, da je vlomil v skrinjo ter si prisvojil 3400 Din, s katerimi je pobegnil. Orožniki pa so ga kmalu prijeli in ves skesan je tatvino priznal.

— Ker ni sredstev — samo en telefon. Od 1. novembra naprej bo imela požarna hramba in njen reševalni oddelk samo en telefon in sicer štev. 22—24. Pozna se tudi pri požarnih krizah, ker ni sredstev za vzdrževanje dveh telefonov.

Celje

— Spominu vojnih žrtev bo posvečena nedelja, dne 20. oktobra t. l. Krajevni odbor UVI v Celju priredi v nedeljo žalni dan v spomin v svetovni vojni padlih in pa umrlih tovarišev invalidov in vojnih vdov. Ob 8 bo v farni cerkvi sv. Danijela v Celju sv. maša. K udeležbi se vabijo vsi tovariši, člani in občinstvo, ki je izgubilo v vojni s rojce

— Velikodušen dar za revne in brezposelne mesta Celja. Hranilno in posojilno društvo v Celju je darovalo ob prvi obletnici žalostne smrti blagopokojnega kralja Aleksandra I. za revne in brezposelne mesta Celja 10.000 Din. Predsedstvo mestne občine izreka za ta dar darovatelju najpristronejšo zahvalo.

— Zračni napad na Celje. Na Celje se bo izvršil zračni napad v nedeljo, dne 20. oktobra ob 14.30. Med vajo bo ves promet v mestu zaprt. Letala bodo metala različne rakete, in sicer bodo bele razdorbe bombe, zelene in modre proizvajajo plin, rdeče so pa vžigalne. Natančnejši predpisi o ravnanju občinstva bodo še sledili.

— Zadržanje prebivalstva pri vajah za obrambo zoper napade iz zraka. Občinstvo opozarjamo na ta razglas kr. banske uprave v Ljubljani, ki je nabit na uradni deski mestnega poglavarstva. Istočasno priporočamo občinstvu, da si ob tej priliki nabavi knjižico, ki jo je izdal Podmladek Rdečega križa »Kaj moramo vedeti o zračnih napadih«. Knjižica stane samo 3 Din in se dobi tudi v podružnici »Slovenca« v Celju.

— Še smrtna nesreča v Tremerjih. K večerajšnjemu poročilu o smrtni nesreči v Tremerjih dodajamo še tole: Gre za nesrečo in ne zločin. Gril je šel zvečer spat na kozolec blizu železniškega viadukta, s katerega je pa ponoči padel tako nesrečno, da je za poškodbami v celjski bolnišnici umrl.

Ptuj

Dvanajstletno potovanje dopisnice. Dne 11. t. m. je dospela v Ptuj dopisnica, ki jo je oddal notar Požun v Gornji Radgoni na pošto dne 23. marca 1923. Dopisnica je naslovljena na dr. Toneta Gosaka, odvornika v Ptuj in vsebuje neko pravno zadevo. Ker je naslovljenec že pred osmimi leti umrl, je ptujski pošta dostavila dopisnico vdovi pokojnika, sedaj vnovič poročeni gospoj dr. Sluge. Gornji podatki so razvidni iz uradnih potniških pečatov na dopisnici, ki je potemtakem potovala iz Gornje Radgone do Ptuja celih 12 let, 6 mesecev in 18 dni.

Gibanje prebivalstva. V tretjem četrtletju je gibanje prebivalstva sledeče: Pri mestni župniji so se poročili trije pari, rodilo se je 16 otrok, umrlo pa je 25 oseb. — V območju župnije Sv. Petra in Pavla se je poročilo 6 parov, rodilo se je 38 otrok, umrlo pa je 38 oseb.

Smrtna kosa. Umrli so in sicer pri Sv. Lovrencu v Slov. goricah mizarški mojster Jožef Novak, star 57 let, v Vičavi pri Ptuju zasebnica Terezija Fürst, stara 82 let, v Podvincih vžitar Lovro Majerič, star 83 let, v Budini Rozalija Tekmec, žena posestnika, stara 68 let, v Dornavi pa Jera Horvat, zasebnica, v visoki starosti 91 let. Blag jim spomin!

Kolesarska dirka. V nedeljo 13. t. m. je priredilo kolesarsko društvo »Zvonček« kolesarsko dirko na Progi Ptuj—Sv. Vid—Leskovec—Sv. Barbara v Halozah—Ptuj. Proga znaša 36 km. Prvi je došel na cilj Henrik Lozinček, ki je rabil 1 uro in 9 minut, drugi Janez Hren 1 uro in 10 minut, tretji Friderik Zupanič 1 uro in 46 minut. Ako pomislimo, da je proga v Halozah zelo hribovita, moramo priznati, da je bil uspeh res rekorden.

Zlatorogovo TERPENTINOVNO MILO

Zakaj godrnja njegova gospodinja?

Zato, ker snovi, ki jih z znojem izloča koža, posebno trdno prilepijo nesnago na perilo. Toda čemu jeza? Saj Zlatorogovo terpentinovno milo s svojo obilo in gosto peno z lahkoto razkroji vsako, pa tudi to nesnago. Perilo je po pranju kakor novo, snežno belo in duhteče.

Tisočere množice ljudstva na shodu ministra dr. Kreka preteklo nedeljo na Glavnem trgu v Kranju. Foto F. Jug, Kranj.

Gospodarsvo

Potniški promet na naših železnica

V prvih šestih mesecih je narasel potniški promet na naših železnica od 14.198.925 potnikov v letu 1934 na 16.076.137 potnikov letos. Teda za 1.877.212 potnikov več kakor lani v istem času. Kako močno je učinkovalo znižanje potniške tarife na povečanje frekvenca na naših železnica, vidimo še posebno, ako primerjamo število potnikov v mesecih marec-junij (1. III. stopilo znižanje v veljavo) letos s številom potnikov iz prejšnjih let.

Tako je znašalo celokupno število potnikov od marca do junija:

Leta 1931 13.986.555, leta 1932 10.540.675, leta 1933 6.944.556, leta 1934 9.814.695, leta 1935 12.007.267.

Za isti čas letos, to je od marca do junija vključno, je število potnikov naraslo za 18% napram 1934, za 42% napram 1933 in za 13% napram letu 1932. Medtem pa je to število bilo manjše za 14% napram letu 1931.

Zanimivi so podatki v dohodkih od tega prometa. Močne variacije pričajo o nesorazmernosti porasta potnikov z dohodki in kar posebno pade v oči, neenaka povprečna obremenitev potnikov z ozirom na dohodek. Dohodki, ki so jih dali železnice potniki, so znašali v času od marca do vključno junija:

Leta 1931 240.005.414.04, l. 1932 189.469.067.80, l. 1933 177.849.306.38, l. 1934 183.086.258.21, leta 1935 163.378.621.85.

Dohodki so padli tedaj v istem času letos za 12% napram 1934, za 9% napram 1933, za 16%

napram 1932 in za 46% napram letu 1931. Povprečna obremenitev enega potnika je znašala z ozirom na dohodek telega leta: 1931: 17,9, 1932: 17,8, 1933: 18,2, 1934: 19,2, za 1. polovico leta 1935 14,3.

Nesorazmerje pa se pokaže posebno v posameznih mesecih, v katerih znaša povprečna obremenitev od 14 do 25,5 dinarjev na vsakega potnika. Vzrokov je treba iskati v sezonskih oscilacijah in v — masovnih »povlaticah«. V proračunu predvideni dohodki iz potniškega prometa morajo se doseči! »Povlastice« pomenjajo zato vedno povečanje obremenitve ohiš, ki teh ne uživajo. Ako bi se pri železnica odpravile množične vožnje ugodnosti in bi vsak potnik plačal svojo karto, bi železnica mogla znižati linearno svoje potniške tarife še najmanj za nadaljnjih 20% izpod sedanjih voznih cen (!!!) brez škode za svoje dohodke! Tako pa znaša število »povlaščenih« potnikov gotovo še danes eno četrtino vseh potnikov, ki potujejo po železnica. Seveda se temu ni moglo izogniti, saj je že prišlo v prakso skoro v vseh državah, da uživajo poleg režijskih voznih ugodnosti železničarjev tudi desetstični državnih uradnikov s svojimi družinami in številni drugi 50% popust od normalne vozne cene, na tisoče in tisoče potnikov pa potuje za četrtinsko vožno ceno in popolnoma brezplačno. Boniteta, ki jo uživajo železničarji in državni uradniki, je brez dvoma na mestu, vendar pa brez dvoma tudi navedena dejstva absolutno drže!

n-g.

I. jugoslovanski sadni sejem

prirade združene podružnice Sadjarskega in vrtnarskega društva in kmetijske družbe mariborskega okrožja. Sejem, pri katerem bo sodelovalo nad 20 gospodarskih edinic mariborskega okrožja, se bo vršil v dnevi od 25. do 28. oktobra t. l. v veliki verandi mariborske pivovarne »Union« na Aleksandrovi cesti.

Ze sedaj je prijavljenih skoraj 8000 vzorcev t. j. 5 vagonov najizbranejših pomoloških jabolčnih sort, ki bodo vzorno vložene v normalne ameriške zabojke. Mnogo jih bo tudi v holandskih zabojih.

Na sadnem sejmu bodo pokazali združeni producenti najboljša, kar more naš kmetovalec pridelati na svoji grudi. S tem bo dana sadnim trgovcem najlepša prilika za nakup znanih in priznanih najboljših štajarskih jabolč. Letošnje leto so jabolka vsled ugodne letine izredno lepo dozorela, so povsem zdrava in kažejo vse znake izredne zrelosti.

Ker so cene jabolkom v Sloveniji primerne, je pričakovati živahne kupčije, posebno še, ker bo reprezentiralo izloženo sadje velike zaloge, ki jih le prodati kmetovalec trgovcem brez posredovanja iz prve roke.

Za to priraditev je veliko zanimanja med trgovskimi krogi, saj bodo imeli lepo priliko spoznati naš odlični sadni pridelek in se seznaniti z realnostjo in poštenostjo našega kmeti-producenta.

V bodoče se bodo vršili enaki sadni sejmi vsako leto.

Na sadnem sejmu bo tudi razstava grozdi in pokušanje znanih in priznanih štajarskih vin.

Na to priraditev, ki bo prvenstvena v Jugoslaviji, opozarjamo zlasti trgovske kroge iz tu in inozemstva in jo tople priporočamo. Vabimo pa tudi vse zainteresirane in ljubitelje lepega sadja in jih zagotavljamo, da tako dovršene priraditve v tako velikem obsegu v Jugoslaviji še ni bilo.

Ker so trije dnevi sejma (26. do 28. okt.) sobota, nedelja in ponedeljek, se bo vsak obiskovalec lahko poslužil polovične voznine.

Pred stabilizacijo rublja? Komisar za državne finance sovjetske Rusije g. Grinko je izjavil, da pripravlja vlada stabilizacijo rublja. L. 1924. je sovjetska vlada uvedla črvonec (7,74 g zlata, to je 10 zlatih rubljev in 50 trilijonov papirnatih rubljev). Črvonec je bil denar samo za notranji promet, medtem ko so se izvršila plačila nabav in inozemstvu samo z devizami. Tujci kupujejo v »storgesinih« samo z lastno valuto, da si država tako nabavi devize. Vrednost rublja je uradno označena: 13,13 francoskih frankov za 1 rubelj.

Dobave. Direkcija državnih železnic v Ljubljani, strojni oddelek, sprejema do 21. oktobra ponudbe glede dobave 12 lonskega tovornega avtomobila. — Direkcija drž. železnic, gradbeni oddelek, v Ljubljani sprejema do 22. oktobra ponudbe

glede dobave tovorne masti, mila, signalnih stekel, železa, vijakov in bločnih verig. (Pogoji so na vpogled pri omenjenih oddelkih.) — Oddaja krovskih del pri adaptaciji objektov vojašnice v Slov. Bistrici se bo vršila potom oltarne licitacije dne 28. oktobra pri referentu inženjerije Komande dravske div. oblasti v Ljubljani. (Pogoji so na vpogled pri omenjenem referentu.) — Oddaja električne instalacije v zgradbi elektrarne dravskega intendantskega skladišča v Ljubljani se bo vršila potom oltarne licitacije dne 29. oktobra pri referentu inženjerije Komande dravske divizijske oblasti v Ljubljani. (Pogoji so na vpogled pri omenjenem referentu.) — Oddaja del pri adaptaciji kopalnice in pralnice v vojašnici Kralja Petra I. v Ljubljani se bo vršila potom oltarne licitacije dne 30. oktobra pri referentu inženjerije Komande dravske divizijske oblasti v Ljubljani. (Pogoji so na vpogled pri omenjenem referentu.) — Oddaja adaptacijskih del na objektih vojašnice Vojvode Mišića v Ljubljani se bo vršila potom oltarne licitacije dne 2. novembra pri referentu inženjerije Komande dravske divizijske oblasti v Ljubljani. (Pogoji so na vpogled pri omenjenem referentu.)

Borzo

Dne 15. oktobra 1935.

Denar

Ljubljana. Amsterdam 2062.43—2977.03, Berlin 1756.08—1769.95, Brusel 734.90—739.96, Curih 1424.22—1431.29, London 213.84—215.90, Newyork 4396.79—4373.11, Pariz 288.1—289.54, Praga 180.91—182.02, Trst 354.67—357.57.

Promet na zagrebški borzi je znašal brez kompenzacij 882.667 Din.

Curih. Belgrad 7, Pariz 20.2325, London 15.05, Newyork 307, Brusel 51.65, Milan 24.9625, Madrid 41.95, Amsterdam 208, Berlin 123.50, Dunaj 57, Stockholm 77.65, Oslo 75.65, Kopenhagen 67.20, Praga 12.71, Varšava 57.725, Atene 2.90, Carigrad 2.45, Bukarešta 2.50, Helsingfors 6.635, Buenos Aires 0.835.

Vrednostni papirji

Zagreb, državni papirji: 7% invest. posojilo 70—78, agrarji 42, vojna škoda promtna 336—341 336—340, 10, 11, 12 337—342, 6% begl. obveznice 60, 8% Blerovo posojilo 78, 7% Blerovo pos. 63—66, 7% stab. pos. 78 — Delnice: Priv. agr. banka 219—223, Trboveljska 40 den., Osj. slad. tov. 115 denar.

Pri zaprtju, motnjah v prebavi

vzemite zjutraj na prazen želodec kozarec

naravne **FRANZ JOSEF** grenčice.

Registrirano od Min. soc. pol. in nar. zdr. št. br. 15.485 od 26. V. 1925.

Kulturni obzornik

Prof. Schneeweis: Grundriss des Volksglaubens und Volksbrauches der Serbokroaten

Mohorjeva družba. Celje, 1935. Cena broš. 108 Din, vez. 124 Din. 267 strani, 45 slik.

Dr. Edmund Schneeweis, profesor slovenskega narodopisja in slovenskih starostnosti na nemški univerzi v Pragi, je znan po svojih spisih o običajih slovenskih narodov. Šest let je živel v naši državi in je temeljito študiral narodovo življenje v Jugoslaviji. Kot plod svojih dolgoletnih študij je izdal omenjeno knjigo. Pisatelj si je prizadeval, da ni samo kratko in jedrnat prikaz gradivo, ki je dosedaj bilo na polju srbskega in hrvatskega narodopisja iz te vrste obdelano, ampak je najvažnejše pojave spremljal tudi v geografsko širino in časovno globino, navedel je obilo paralel in skušal na ta način narodne običaje tudi tolmačiti in razložiti. Natančno je uvaževal terminologijo, ki nudi raziskovalcu dragocene izsledke o starosti in izvoru narodovega mišljenja in narodnih običajev.

Zanimivo znanstveno delo praškega nemškega slavista in etnografa, ki je izšlo pri nas, je razdeljeno v dve večji polovici: v I. del: Verovanje in običaji, ter v II. del: Narodne šege in običaji. V prvem delu govori pisatelj o demonih, manističnega izvora, o prirodnih duhovih (gozdni, vodni itd.), o bolezenskih duhovih, angelih in hudičih, o posebljenju časa in praznikov, o orjakih in palčkih, o ljudeh z demonskimi močmi, o čaranju in prerokovanju, ter različnih drugih praznovanjih, ki se nanašajo na mesec, sonce, zvezde itd. Ko tako opiše vse tovrstne vraže, jim tudi skuša poiskati poreklo ter jih razlagati za slovansko-poganske dobe, iz vpliva antike, krščanstva ter vplivov sosednih narodov. — V drugem delu go-

vori o narodnih šegah in navedah in sicer: o rojstvu in krstu, o vsem, kar je z njima v zvezi (dobjenje, zibanje, prvo striženje las itd.) o zaročni in poroki, ki je prav pri Srbobrvatih tako etnografsko pestra; o smrti in pokopu (narikalke, hrana na grobovih, kult duš itd.). Vse te običaje zopet razloži z ozirom na vplive in sorodnosti ter etimologijo izrazov. Posebna poglavja so posvečena navedam preko vsega leta; pozimi (adventni čas, božič, do Treh Kraljev, predpust), spomladi (post, velikonočni čas, jurjevanje), poleti in jeseni (kosesovanje, izganjanje hudiča itd.). Posebne strani so posvečene srbski slavi, prazniku družinskega patrona, zadnja poglavja pa vsakdanjim običajem, tako so n. pr. zidanje hiše, ognjišče, plačja in jedrca, nočnja, štetje časa itd.; načinu obdelovanja polja, času žetve in opravljanja živine (volovska bogomoljaja). Navade pri posameznih delih in poklicih (kovač, lovec itd.) ter opis občestvenega življenja (družina, zadruga, sorodstvo, krvna osveta, pobratimstvo itd.) tvorijo vsebino zadnjih dveh poglavij, s katerima se knjiga zaključuje.

Besedilo spremljajo dobre slike, ki se nanašajo na različne strani srbskega in hrvatskega narodovega življenja. Z izčrpnim seznamom literature in točnim registrom pridobi knjiga na vrednosti.

Ta knjiga bo gotovo dobro služila primerjalnemu narodopisju, kajti mnogo naziranj in običajev, ki so v Zahodni in Srednji Evropi že obledeli in ki jih dostikrat ne razumemo več, lahko razložimo na še svežih običajih Srbov in Hrvatov. Nam Slovincem bo knjiga dobro služila za spoznavanje običajev naših sosedstvenih in bratov po rodu, obenem pa nam bo dobro metodično vodilo za slično slovansko knjigo, ki jo nujno potrebujemo.

Mariborsko gledališče:

Otvoritevna predstava F. M. Dostojevskega: Bratje Karamazovi.

Pisatelj, ki ga je vse življenje mučilo vprašanje o Bogu, je v svojih zrelih letih, po številnih

umetniških pripravah, v pričujočem delu postavil svojemu duševnemu nemiru in iskanju orjaški umetniški spomenik, ki pričaja o mukah ruskega človeka pred Bogom in o navidezno pravem smotru — o kraljestvu božjem na zemlji na temelju ruskega ljudskega pravoslavja. Ni nemara predmeta, ki bi bil po svoji abstraktnosti, umetniški manj prikladen, nego je tak sen o izgradnji svobodne teokracije, a ni ga hkrati dela, ki bi bilo življensko in dramatsko bolj razgibano, razvostno uspešnejše stopnjevano po tematičnih značajih bolj strahotno in po neobzdranih strasteh in slasteh huje razgibano, nego je prav pričujoče Dostojevskega delo. In ni čuda, da so njegovi romani naravnost izzivali pogumnejše gledališnike, da dajo te strahotni viziji umetniškega izraza na odru. Debevečeva priraditev zaradi dolžine gledana in igrana nekoliko utruja, kar je njena edina hiba.

Starega Karamazova, zverinskega uživača in rodbinskega tirana je igral g. Pavle Kovič. Mitjo, človeka temnih govor, naglih strasti in velikega kesanja je upodobil g. Maks Furijan. Vloga Ivana, teoretičnega izpovedovalca skrajnega individualizma, je bila poverjena g. Radu Nakrstu. Pobožnega Aljoša je igral g. Franjo Blaž. Telesnega in duševnega pokvečenca Smerdjakova je igral F. Gorinšek. Očarljivo in demonsko lepoticno Grušenko je upodobila gđ. Elvira Kraljeva, dostojanstveno Katjo gđ. Starčeva.

Režija g. Jožka Koviča ni mogla radi nepopolnosti našega ensembela dostojno uprizoriti to umetnostno izredno težavno delo. Obisk je bil strahotno slab.

Moliere: Tartuffe.

Francosko modroslovje in bogoslovje 17. stoletja je pripravilo duhovna tla, iz katerih je ob atiški komediji in še bolj sirovi in zanemaranji commedia dell'arte vznikla v neznanem sijaju nova Moliérov komedija, povečana v najsrednejši združitvi galskega duha in francoskega čuta za mero in okus. Descartovo razumsko iskanje poslednjega »neizpodbitnega« dejstva je ostrilo

NAŠE CENE
SUKNA
ZA OBLEKE
od 80.-
do 180.-

NIKDAR IMITACIJE
ALI SUMLJIVI FABRIKATI
NE NUDIJO POLNO JAMSTVO!
TODA MI JAMČIMO ZA
NAŠO VIŠOKO KVALITETO!

VLADA I KOMP.
TEOKAROVIC
INDUSTRIJA VOLNENIH TKANIN-PARAČIN

Naznanila

Ljubljana

1 Kino Union: Danes se predvaja film Maske-rada.

1 Kino Sloga predvaja danes film »S križem in mečem«.

1 Kino Kodljevo, Danes ob 20. »Skandal v Be-dimpešt«.

1 Sentpetersko prosvetno društvo v Ljubljani pri-redi prvi ob 8 prvi prosvetni večer. Na programu je recitacija in akrobatsko predvajanje »Noči v go-rah«. Predaval bo g. prof. Janko Miklar. Vse žane vabimo, da se v čim večjem številu udeležijo prosvet-nega večera.

1 Fantovski krožek v Salezijskem mladinskem domu na Kodljevem ima danes ob 20. svoj redni se-sianek.

1 Ljubljanska filharmonija ima 28. t. m. na čehoslovanski narodni praznik svoj drugi simfonič-ni koncert z dirigentom L. Matasčien.

1 O kolonialni politiki v luči italijansko-abesin-skega spora bo predaval v sredo 16. t. m. ob 20 v dvo-rani Arone Narodnega doma publicist dr. Branko Vr-on. Vsi akademiki in prijatelji vabljeni. — Klub pri-morskih akademikov.

1 Intimni koncert Glasbene Matice Ljubljanske bo v četrtek, dne 17. t. m. Nastopi znani komorni trio gospe Fanke Brandlova. Poleg odlične viodinistke ga. Brandlova sta članici komornega tria Magda Rusy in celistka Beatrice Relebert, ki nastopi tokrat prvič v Ljubljani kot članica tega komornega združenja. Vsa-ka je dovršena umetnica na svojem instrumentu in kritiki so polni slavnostov o njihovi umetniški igri. Na sporedni imajo: Brahmsov in Čajkovskega trio, dalje Casadejevo sonata v starem človeškem stilu za celo ter Sarjabinovo etudo v klavir solo. Intimni koncert bo v Hubadovi dvorani. Začetek točno ob 20. Predhodnja vstopnica po 10 in 5 Din v knjižarni Glasbene Matice.

1 Esperantisti tečaj v Mostah se bo vršil v šoli Otvoritve v petek 18. t. m. ob pol 8 zvečer. Prilika vsi, ki se zanimajo za esperanto in vam je posebnje tečaj v Ljubljani prevedi oddaljeno!

1 Nočni služba imajo lekarne: dr. Pločič, Tyr-leva c. 6, mr. Hočevar, Celovška c. 62, in mr. Gartner, Moste.

Drugi hrali

Dol pri Ljubljani. Prosvetno društvo vabi vse člane in članice ter prijatelje naše prosvete na 1. pro-svetni večer, ki bo v četrtek 17. t. m. ob 8 v društve-nem domu. Na tem prosvetnem večeru bo govornik rib-niški rojak g. Andoljšek iz Ljubljane v ribiškem narečju o »ribniški novi maši«. Vstop vsakomur prost!

Poizvedovanja

Izgovila sem v nedeljo na Smarni gori ročno torbico. Prosim najditelja, da jo proti nagradi vse denarne vsebine izroči upravi »Slovenca«.

Moliéru duha v boju zoper umske, strokovne in družbene zablode njegovega časa, Pascalova jan-zenistična tenkovestnost ga je bodrila in hrabrila v borbi z zlaganostjo družbene konvencije, njeno ekscentričnostjo in licemerstvom. To borbo je umetniško dovršeno izvojeval v Don Juanu, Misan-thropu in Tartuffu.

Tartuffe nam je odsihod zgled pobožnjakega licemerstva, za katerim se skriva nečednost, pohlep po denarju in oblasti.

Predstava v režiji Jožka Koviča je večidel uspeša. Lahkotnejši genre komedije je očitno pri-kladnejši našemu gledališkemu osebu, tudi je v tipiki komedije lažje prikriti igravščke pomanj-kanje pronicavega individualnega nazora.

Predstava je potekala sveže, lahkotno in ugla-jeno, kakor se to za tako delo spodobi. Najbolj moliérovski je bila gđ. Kraljeva kot služkinja in Ena Starčeva kot Orgonova žena. Orgon g. Pavla Koviča pa je bil kar preveč spakast in telebanast in ni mogel prepričati. Tartuffa, gotovo eno naj-težjih Moliérovih oseb, je igral z veliko poživno-valnostjo g. Maks Furijan. Zdi se pa, da se ni mogel dokopati do samega bistva tega značaja. To osebo je zajeti in razčleniti do globinskih prvin, da se ne skazi v običajno spako. Sleherna oseba Moliérovih komedij je malec tragična, to se pravi, zajeta iz muck in težav človeške nature in življenja, in nobena ni porojena kot čista spaka iz gole ob-jesti nad človeško kreaturo. In Tartuffe je tragičen ob svoji prečloveški želji, da se dokopije do blago-stanja in ugleda, in svoji nemoči, da bi ravnal pošteno, ne pa s hlimbo in zlobno. Nedostatki nje-gove osebe koreninijo v njegovem igravškem zna-čaju in njegovi slabotni živnosti, sleparska sred-stva pa mu ponuja doka sama — prenapeta čuvstvenost pietizma. Mariborski Tartuffe je osta' brez človeške problematike, bil je zgolj in same hudobee nrapopušne povestice.

Od ostalih igravcev je še omeniti go. Savinovo kot Marjano, g. Nakrsta kot ženina Valera, go. Zakrariškovo kot malar, g. Groma kot Cleanta in g. Gorinška kot biriča.

—o.

V zasedeni Adui

Prvi časnikar, ki je z Italijani prišel v Aduo, popisuje svoje vtise

Pe abesinski mobilizaciji odhajajo neguševske redne čete, dobro opremljene in oborožene, na severno fronto. (Ta slika je bila z letalom poslana v Evropo).

Časnikarski poročevalec »United Press« Webb Miller popisuje svoje prve vtise iz Aduo takole:

Tri ure sem se v sredo vozil v avtomobilu s generalom Villa Santa, kateri je zavzel Aduo in kateri poveljuje znani diviziji Gavianna. Nikjer nisem mogel zapaziti kakih sledov, da bi bilo mesto bombardirano. Aduo, ki ima kakih 4-5000 prebivalcev, je še vedno skoraj brez ljudi. Prebivalci so zbežali v bližnjo okolico, brž ko so se prikazala prva italijanska letala. Doselej se je vrnilo le malo družin in skupin pobeglih Abesincev, ki so se vračali mahaje z belimi zastavicami. Mesto ma le nekaj sto hišic, katere so razdeljene na dva grička. Vse so okrogle in pokrite s slamo. Palača ras Sejuma stoji obenem s koptsko cerkvijo na najvišjem delu mesta.

Ko sem se vozil skozi glavne ulice, nisem nikjer mogel opaziti kakih razvalin, ki bi izvirale od obstreljevanja ali letalskih bomb. Tud lukenj v zemlji nisem opazil. Vse to mi je razložil general Villa Santa, ki mi je pripovedoval, da Italijani niso obstreljevali mesta, ampak okoliške griče in gore. Nato sva se peljala tja gori h koptski cerkvi, ki je zgrajena iz sirovega kamena in je s slamo pokrita. Šest koptskih duhovnikov nama je prišlo naproti. Poslušali so generala Villa Santa, ki jih je nagovoril ter jih pozival, naj mirno nadaljujejo svoja duhovska opravila. Zagotavljal jih je, da Italijani ne bodo več bombardirali neposredne okolice Aduo. Nato je pristopil eden izmed duhovnikov, ki je nosil v rokah grški križ ter naju pozval, da poljubiva križ. General Villa Santa in vsi njegovi spremljevalci smo sledili temu pozivu in poljubili križ. Ko jih je general še zagotovil, da bo italijanska oblast spoštovala tudi koptsko vero, so se duhovniki zelo razveselili in nam se je zdelo, kakor da bi otroci posnemali indijski bojni krik.

Ko smo se stali pred cerkvijo, se nam je približala skupina trgovcev, izmed katerih je eden, očitno najuglednejši, nosil čevlje na nogah. To so bili prvi čevlji, ki sem jih videl na abesinskih nogah. Tudi trgovce je general Villa Santa opominjal, naj jih dogodki, ki so minili, ne razburjajo več, ampak naj se

mirno vrnejo na delo. Italija bo varovala nje in njihovo premoženje ter jim bo nudila tudi priliko, da bodo gospodarsko napredovali.

Od cerkve smo se odpeljali skozi ozke ulice ter smo lahko prav od blizu ugotovili, kako sirovo in preprosto je lesno zidovje teh hiš. Na vsej poti smo videli le nekaj sto ljudi, ki pa so se nam priklanjali, ali pred nami celo poklekali na zemljo.

Končno smo obiskali še palačo ras Sejuma. To so najuglednejše zgradbe vsega mesta, čeprav te palače niso nič drugega, kakor pol tuceta nizkih belo pobeljenih okroglih hiš, iz kamna zgrajenih. Prestolna dvorana kneževa, ki sedaj poveljuje enemu delu abesinskih čet, katere so bore proti Italijanom, je velik prostor s sirovimi stenskiimi slikarji, ki kažejo leva iz Judovega rodu. Tla so pokrita z bambusovim štorjem. Na enem koncu dvorane je baldahin iz muselina, pod katerim stoji precej skromen prestol. V dvorani vidiš le malo evropske oprave, pač pa vse polno praznih vinskih steklenic. Italijanski častniki so mi zagotavljali, da so te steklenice takole prišle v to dvorano: Ko je italijanski konzul odpotoval iz Aduo, so Abesinci konzulat oplenili ter pri tem pobrali vso zalogo vina in mnogo hišne oprave. Sprejemnico v palači krase številne stropne slikarje, ki predstavljajo žirafe, slone, leve in druge afriške živali. Tudi tla so poslikana, in in sicer so na tleh slike Kristusovega križanja, ki so naslikane v svetlih barvah.

Ko smo stopili na dvorišče palače, je pravkar več vojakov kopalo grob, v kateri so potem položili mrliča, zavitega v bele rjuhe. To je bilo truplo Abesince, ki je skupaj s štirimi skušal braniti palačo proti italijanskim vojakom ter so Askari pri tem njega in njegove tovariše ustrelili. V palači je sedaj nastanjena posadka italijanskih črnih čet. Na njeni strehi vira italijanska zastava, ki jo je tam gori zasadi sam general Villa Santa.

Ko smo si ogledali mesto, me je general vzel s seboj v avtomobil na fronto, ki teče zunaj Aduo. Glavna moč italijanskih čet se je utaborila na rodovitni zeleni ravnini, ki se razprostira kake tri kilometre pred me-

stom okrog italijanskega konzulata. Konzulat, zgrajen iz rdeče opeke je edino poslopje v celi okolici, katero je zgrajeno v evropskem slogu. Ta položaj daleč naokrog vlada nad ravnino, na kateri se razvija živahno vojaško življenje. Vsakih 100 metrov

srečujemo trope mul, ki donšajo živež, katerega so prinesle po težavnih gorskih stezah iz severnih krajev v Aduo.

Po vsej Adui, tudi po cerkvah in v palačah, je polno brenčanja milijonov muh, katere obiskovalca nič manj ne nadlegujejo, kakor pa smrad, ki prihaja iz hiš. Če odstejemo kak tucat evkaliptovih dreves in pa nekaj polja, ki je posejano tuintam sredi mestnega ozemlja, je vse skupaj nerodovita kamnita puščava, na katero neusmiljeno žge vroče tropsko sonce. Le stranske doline, katere leže v senci visokih gora, nudijo znosnejše bivanje in je tam tudi nekaj zelenega polja.

Iz Messine v Afriko

Transport za transportom vozi v Afriko ljudi, strelivo, živež in vodo

Nemški časnikar Aleksander v. Thayer popisuje odhod italijanskih transportov iz Messine v Afriko:

Brzi vlak Rim—Palermo je prenapolnjen. Častniki-armade, letalstva in mornarice ter trgovci. Zlasti trgovci. Najtežje je pač organizirati dovoz živeža za več sto tisoč mož močno kolonialno armado. Število vlakov je podvojeno, potrojeno. Med potjo prehitava mo neskončno dolge vojaške vlake.

Na prevoznem parniku, ki vozi med Reggio in Messina, stoji naš brzi vlak z delom naglega tovornega vlaka, ki vozi v Messina strelivo. Seveda armada najbolj potrebuje streliva, ki je skoro tako važno kakor moka. Počasi se prevoznik parnik pomika po sinjih vodah od morske ožine proti Messina. Previdno pristane. Naglo sklopijo tračnice, lokomotiva zavriska. Parniku se mudi, ker na oni strani čakajo že novi vlaki.

Messina! Poprej je bila le mala luka, zlasti za izvoz citron. Včasih so se ustavljali tu tudi parniki za Ameriko, polni pomaranč. Danes pa je luka za toliko parnikov kar premajhna. Parniki se stiskajo drug ob drugem v notranji luki. Zunanji že čakajo drugi in nepotrepljivo tulijo. Sonce še neusmiljeno žge v naše hrbte. Skripanje žerjavov nam gluši ušesa. Vse, kar je, nalagajo. Tanke, letala, avtomobile in konje! Ko bodo nalivi razdrli

tega morskega orjaka s 24.000 tonami je seveda previsok za te štirinožne popotnike. Zato jih kr povežejo za prednje noge in žerjav jih dvigne kvišku. Kajpada glasno mekečejo.

Na dolgih krovih ne moreš več plesati, kakor so plesali še, ko je Comlich še vozil v Ameriko. V napotje so košare citrone. Kjer je le količak prostora, povsod same citrone.

Povsod, kamkoli pogledaš, vidiš isto. Ladje ob ladji, vse nakladajo. Nad sicilskimi gorami se boji septembarsko nebo. Od transportov veje velik smrad. Saj so te transportne ladje plavajoče goveje in ovčje staje. S krova nas gledajo radovedne in pametne oči mul. Za sedaj se še dobro počutijo v varnem pristanu, daleč od morske bolezni.

Pri vходу leži italijanski rušilec, ki bo spremljal prve transporte proti jugu. Zunanaj v messinski ožini leži italijanski dreadnought. Drug za drugim odhajajo parniki v spremstvu urnih rušilec. Zadnja plove »Saturnina«, orjaška luksuzna ladja, ki se kar malo poda med te male transportnike. V gosti gneči se rinejo vojaki ob njeni ograji.

Transport še ni dosegel odprtega morja, že leže nove ladje na njegovem mestu. Na zadnje odhajajo ladje, ki vozijo pitno vodo. Težko meljejo vijaki morje in poganjajo težko obremenjene ladje, ki so važnejše ko vse drugo.

Na južni abesinski fronti. Abesinska strojnica v bodečem grmičju, zakrita pred letali.

pota, bodo konji vlekli traktorje. Oprtnice jim navežejo pod trebuhom in že visi žival v zraku. Glavno razgetanje oznanja, da žival protestira.

Bolj voljne so ovce. Že naučenega vodilnega ovna poženo na pripravljeno zanko. Za njim se vsuje veselo meketajoča čreda. Sveži, še živi živež je za kolonialne vojake važnejši ko zmrznjeno argentinsko meso, katero nalaga s parnika, ki je pravkar priplul iz Argentine.

Orjaška motorna ladja je še pred kratkim kot luksuzna ladja med Ameriko in Sredozemskim morjem prevažala ameriške milijonarje v Monte Carlo in Neapelj. Sedaj pa prevažajo vojake in živež. Na širokem promenačnem krovu so še pred kratkim elegantne dame plesale ob zvokih godbe. Danes se tam gnetejo ovce. Nič več ne diši tu po najdražjih parfumi, pač pa po gnoju in hlevu. Trebuh

Neznani otok

Iz Vanconveza je v London prišlo poročilo, da je raziskovalna ladja »William I. Stewart« v severnem delu Tihega morja odkrila otok, ki je bil doslej docela neznan ter ga ni bilo na nobenem zemljevidu. Otok ni kaj prida velik in je večji del skalovit ter neobljuden. Pač pa na njem živi kakih 2000 mrožev, ki se solnčijo na skalnatih pečinah, se valjajo v vodi ter s svojim kričanjem pretresajo ozračje.

Novo odkriti otok leži južno od otokov Kraljice Karlote blizu otočja Keranart ter torej pripada Kanadi.

»Bog z vama, otroka! Naj vama sije sonce kakor je nama z očetom nekoč!«
Oče: »Potlej pa solnarice gotovo ne bosta dobila!«

Abesinske ženske hite na fronto

Dopisnik angleškega lista »Daily Telegraph« poroča iz Addis Abebe:

V četrtek bo zapustila Addis Abebo ženska, katera bo na čelu svojih lastnih vojščakov 15.000 mož odšla na severno fronto. Ta ženska je Vajzero Samberga Gabi, sloveča hči abesinskega kneza, katera je po svojem očetu podedovala 10.000 sužnjev, silno veliko mul in okoli 1000 ovčev ogromna posestva, da je sedaj najbogatejša ženska v Abesiniji. V nasprotju z večino abesinskih žensk svoje vrste ta ne ljubi mirnega življenja. Ko so jo vprašali, zakaj vsekakor hoče v nevarnosti bojišča, je odgovorila:

»Me, ženske vedno pomagamo v vojnem času. Na fronti smo kar domače. V moji rodovini so se vsi rodovi od nekdaj borili za svobodo Abesinije. Sedaj, ko sem jaz na čelu svoje rodovine, nikakor ne uvidim, zakaj bi se ne držala te rodovinske tradicije. Italijanov se ne bojimo. Mehkužni so in razburljivji ter se v arabosti ne morejo meriti z utrjenimi afriškimi vojščaki, katerim je boj tako nekaj vsakdanjega kakor jed.«

V sredo je zapustila Addis Abebo tudi druga ženska Vajzero Azagedih, žena generala Mihaela Habte, ki je poveljnik na fronti v Ogadenu. Odšla je vkljub temu, da sta ji to prepovedala cesar in njen mož, in vsekakor hoče priti v glavni stan svojega moža. Rekla je: »Mnogo vojaških uspehov v preteklih časih

Tudi princeze pomagajo! Najmlajša hčerka abesinskega cesarja (na levi) je stopila v službo za brambo domovine. Kakor vsa dekleta abesinskega glavnega mesta, tudi princeze delajo obveze za ranjence.

so prav za prav izvojevale ženske s svojo navzočnostjo in navduševanjem. Zakaj ne bi vse ženske bile tam na fronti, da bi moše tolažile in jim dajale pogum. Ženska, kakršna sem jaz, ne more ostati doma ter tam pomivati posodo in pometati hišo. Naša dolžnost je, kakor je to dolžnost moških, da varujemo svojo cesarico. Ko me je cesar svaril in mi dejal, da ne želi, da bi odšla, sem mu odgovorila, da je to čisto moja zadeva, ali smatram za svojo dolžnost iti v vojsko ali ne. In spomnila sem ga, da je tudi cesarica Taitu na muli jezdila z Menelikom v veliko bitko pri Adui. In do polovice je Menelikova zmaga pri Adui njena zasluga.«

Abesinci na fronti v Ogadenu. Protiletalske baterije na delu.

Elektrifikacija cestnega prometa v Veliki Ljubljani

Veliko Ljubljano imamo. Priključeni okolški kraji upajo, da se jim bo izboljšalo njihovo doseganje gnojno stanje, pričakujejo pa tudi, da bodo deležni še marsikaterih ugodnosti, katere jim more nuditi le večja mestna uprava.

Za procvit in povzdigo predmestnih krajev je dobra prometna zveza s centrom mesta, pa tudi z drugimi oddaljenimi okraji največje pomena. Ceste v dobrem stanju pripomorejo sicer že mnogo k izboljšanju prometa, ahi v sedanji dobi, ko igra hitrost tako veliko vlogo so razen teh nujno potrebna tudi hitra prometna sredstva.

Ljubljana že ima električno cestno železnico. V obstoječem obsegu pa ta še nikakor ne zadoštuje sedanjim potrebam in bo tako veliki Ljubljani še manj mogla ustrezati. Za nekatere kraje mesta cestna železnica sploh ne tvori nobene pridobitve, ker se ti kraji večinoma peš v istem času dosežejo. Le pri slabem vremenu se prebivalstvo teh poslužuje tramvaja. To dejstvo je tudi eden izmed glavnih vzrokov nezadostne rentabilnosti cestne železnice.

Poklicani in odgovorni faktorji bi morali torej gledati na to, da napravijo cestno železnico aktivno in da se tako mestna občina čim prej osvobodi plačevanja primankljaja. Temu pa bi moglo od pomoči le znatno razširjenje sedanjega električnega cestnega prometa.

Znano bo, da znašajo stroški za tir velik del celotnih gradbenih stroškov pri električnih cestnih železnicah. Današnje žalostne gospodarske razmere pa ne dopuščajo nikjer večjih investicij in opominjajo povsod k skrajnemu varčevanju.

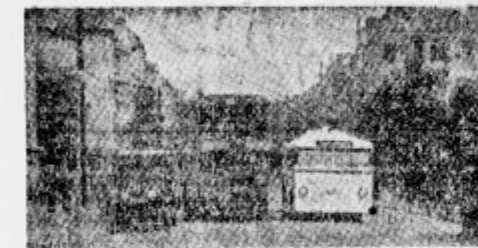
Tako mora biti popolnoma izključena vsaka misel na razširitev sedanje tirne cestne železnice.

Dobro izhod pa nam nudi razširitev na brez-tirni gornjevodni električni omnibusni promet.

(Elbus). — Slika nam kaže izvedbo enega za tak promet v poštev prihajajočega vozila. Po zunanji obliki je to vozilo zelo podobno velikemu običajnemu (bencinskemu) omnibusu, samo tokovna odjemalca na strehi in sprednji del karoserije nas spominjajo na električni pogon vozila.

Pogon se vrši na obe zadnji osi navadno z dvema motorjema, ki sta nameščena v šesji in žeteta preko dveh kardanskih osi in diferencialov ter zobatega kolesja vsak svojo os, ali pa po 2 kolesi ene strani vozila. Hitrost se regulira kakor pri tiskih motorjih vozil z zaporednim in sporednim stikanjem motorjev ter s pomočjo pred-

taknjenih električnih (ohmovih) uporov. Zavori ima vozilo dve in sicer pnevmatično (s stisnjenim zrakom) na vseh 6 koles in ročno zavoro na zadnja kolesa; pri nekaterih izvedbah pa tudi električno kratkostično zavoro s pomočjo motorjev in električnih uporov. Proti nevarnosti obratne napetosti je vozilo zadostno zavarovano, tako da je vsaka poškodba občinstva popolnoma izključena. Gornji vozniki vod je dvopolen, to je, za dovod električnega toka in tudi za povratni tok je potrebna po ena žica (pri tiskih železnicah vodijo tračnice povratni tok). Napeljava gornjega voda se le malo razlikuje od običajnega voda pri tiskih železnicah.

Gradbeni stroški so razmeroma veliko nižji kakor pri tiskih železnicah. Radi tega bi za nadaljnjo razširitev ljubljanske cestne železnice mogla priti za enkrat le ta izvedba v poštev.

V nadaljnjem bočemo še predlagati, v katerem obsegu in v kateri smeri naj bi se ta razširitev izvršila.

Kot najvažnejše in najpotrebnejše bi bile sledeče proge:

1. Masarykova cesta (Bavarski dvor)—Tyrševa cesta—Ježica oziroma Črnuče.
2. Jegličeva cesta—Sv. Križ.
3. Sv. Križ—Križeva ulica (Tyrševa cesta—mitnica).
4. Tyrševa cesta (mitnica)—Einspielerjeva—Lavričeva—Cernetova (nova žilenska cerkev)—

Radio

Programi Radio Ljubljana:

Sreda, 16. oktobra: 12.00 Odločki iz oper (piloti) 12.15 Vreme, poročila 12.30 Čas, obvestila 12.45 Xylofon in saksofon (piloti) 14.00 Vreme, borza 14.30 Čudovite pustolovščine lutke — Storička (nadaljevanje) 15.30 Otroci pred mikrofonom 16.40 Poslovni s poslušalci 19.00 Čas, vreme, poročila, sporod. obvestila 20.30 Nacionalna ura 20.40 Klavirski solistični koncert 21.00 Marie Ostere—Vajalci 21.30 Koncert pevskih zborov — Časnik 21.45 Za plovo in kratoč čas (prenos iz neobiskanih) 22.00 Čas, vreme, poročila, sporod. 22.15 Pa še nekaj lahke glasbe, vmes duet dveh klavir in duet mandoline in kitare (za. Antonovič in Samarin). — Koniec ob 23.

Drugi programi

Sreda, 16. oktobra. — Belgrad: 17.05 Avstrijski skladatelji 18.10 Iz delavnice glasbenikov 20.05 Iz oper 22.10 Klavirski koncert 24.30 Plesna glasba — Budimpešta: 19.30 Operne arije 20.00 Izra 22.10 Simfonični koncert 23.30 Plesna — Trst: 17.05 Godalni kvartet 20.30 Oratorija Stabat Mater in Zadnja sodba — Rim-Bart: 17.05 Manjolični koncert 21.00 Trgovci v kantonu Tešin 22.00 Plesna glasba — Prag: 19.25 Narodno pesni 20.05 Sinf. koncert 22.15 Plesna — Brno: 19.25 Ruske narodne — Pariz: 20.00 Zbor in solopojke 21.00 Chopinov koncert 22.00 Plesna glasba 23.05 Plesna — Berlin: 20.45 Radijski orkester — Frankfurt: 21.00 Berlin — Frankfurt: 20.45 Vokalno radio — Monakovo: 20.45 Godalni orkester.

Dermotova ulica—Celovška cesta (mitnica).

Kot nadaljnje proge bi se prišle v poštev:

5. Celovška cesta (mitnica) Zg. Siska (smer šola).

6. Garnizijska bolnica—Moste.

7. Sv. Jakoba trg—Askerčeva in Tržaška cesta—Tobačna ulica—Rožna dolina.

8. Po preureditvi Dolenjske ceste, ukinitev sedanje tirne cestne železnice in vpeljava elektrobusnega prometa do Rudnika.

Natančne trase bi se morale še določiti. Upoštevati bi se moralo samo, da bi trase odgovarjale v čim večji meri potrebam prebivalstva.

Pripomniti in opozoriti pa se mora, da pri brez-tirnih železnicah preložitve trase, ako bi se naknadna izprememba izkazala kot potrebna, nikakor ni vezana na visoke stroške, ker nam tukaj ni potrebno odstraniti tračnic.

V svrhu zmanjšanja gradbenih stroškov bi se lahko porabljalo večinoma lesene drogove. Le v ostrih krivinah, pri križanju s obstoječo cestno železnico, pri križanju glavnih železnic, pri varnostnem zasidranju gornjega voda in na koncih posidnih prog bi bila postavitve železnih drogov potrebna.

Upamo, da bo že ta kratek popis zadostoval za spoznanje, da bi se z upeljavo »selbusnega« prometa dosegel velik in velevarjen napredek v izboljšanju mestnega osebnega cestnega prometa. Ker bi ta obrat tvoril dopolnilo obstoječe električne cestne železnice, bi nedvomno v veliki meri pripomogel tudi k njeni boljši rentabilnosti.

Kot predpogoji za dobro rentabilnost po tem sistemu zgrajenih prog bi bili seveda čim nižji gradbeni stroški, kar bi pa bilo dosegljivo, ako bi se čim več izdelalo doma in izvršilo z domačimi močmi. Pri naročilih, katera bi se morala oddati v inozemstvo, bi pa morala biti dopustna polna in splošna konkurenca.

Priporočljiva bi bila ustanovitev posebne domače družbe, pri kateri bi naj bila udeležena v visoki meri tudi mestna občina.

Promet bi lahko vodila električna cestna železnica, pa ločeno in s posebnim osobljem, dokler ne pride ta v popolno last mesta Ljubljane.

lnž. Fr. V.

V domu visokošolk

Ljubljana, 15. okt.

Da eksistira v Ljubljani nekakšen Dom visokošolk, je naši javnosti kolikor toliko znano, o notranji ureditvi, idejnem in socialnem pomenu tega doma pa krožijo najrazličnejše nasprotujoče si vesti. Da si bo javnost povsem na jasnem, kakšne namene so ustanoviteljice zasledovale, ko so priključile ta v socialnem pogledu tako pomemben dom v življenje in kako so ta dom v polnopravni letu uredile, je bilo danes popoldne povabljenih več uglednih slovenskih žena, med drugimi tudi soproge bana dr. Natlačenca, župana dr. Ravniharja in rektorja dr. Samca, da si ogledajo prostore, v katerih so visokošolke dobile svoje zatočišče.

Dom visokošolk je bil kakor že znano, ustanovljen na inicijativno ge. dr. Novakove, ki je našla v gđ. Lehlahtnarjevi zvesto in delavno pomočnico. Medtem, ko je za visokošolke v Ljubljani še kolikor toliko postrebno, niso imele dekleta, ki bodo nekoč prevzele kulturno poslanstvo slovenske žene v svoje roke, mirnega, varnega zatočišča, kjer bi jim bilo odvzeto breme najhujših materialnih skrbi, ki tarejo večino slovenskih dijakinj, in kjer bi se lahko nemoteno posvetile študiju za svoj bodoči poklic.

Prostori doma so v stari Mundovi hiši v Gradišču in zavzemajo skorajda vse prvo nadstropje. Sohe so svetle in zračne, prepojene s toplo deklislo domačnostjo. Opremljene so dokaj skromno, a zato tolikanj bolj okusno in udobno. Dom ima na razpolago 5 velikih spalnic, 3 učilnice, jedilnico, umivalnico in kuhinjo. Vsi prostori so parketirani. Pohištvo so ustanoviteljice nakupile iz sredstev, ki jih je žrtvovala deloma banovina, deloma mestna občina, deloma pa so jih nabrale med seboj. Največ pa je vsakek žrtvovala za dom ga. dr. Novakova, ki mu je poklonila vse polno drobnih predmetov. Zdaj stanuje v domu 22 visokošolk, na hrani pa jih je 25. Deset najrevnejših visokošolk plača po 150 Din na mesec za vso oskrbo, druge boljše situirane pa nekaj več. Najvišja oskrbina znaša 500 Din na mesec, katero pa plačuje samo 5 visokošolk.

Naval na ljubljansko vseučilišče

Ljubljana, 15. oktobra.

Lani je bil zaznamovan na ljubljansko univerzo rekorden naval, kajti v zimskem semestru 1934-35 je bilo vpisanih na filozofsko fakulteto 494, na pravno 610, medicinsko 145, tehniško 404 in na bogoslovsko 160 slušateljev, torej skupno 1813 slušateljev. Tudi v zimskem semestru 1935-1936 je opušati velik naval novincev in drugih slušateljev na ljubljansko univerzo, kjer se je od 25. septembra do 10. oktobra vršilo redno vpisovanje, ki je bilo sedanji naknadno podaljšan do 25. novembra. Za doseg je bilo na vseh petih fakultetah vpisanih 1770 slušateljev in bo pač številno slušateljstvo presseglo lansko. Vpisovanja so združena z mnogimi težavami. Mnogi slušatelji se morajo boriti za gnojna sredstva, da v prvi vrsti pribore 100 Din za vpisnino in veliko je skrbi, da spravijo skupaj za šolnino. Prve dneve v oktobru je bil na univerzitetno kvesturo velik naval in v teh dneh so bili plačani najvišji zneski za šolnino.

Pustolovec Šegota bo izročen zagrebškemu sodišču

Ljubljana, 15. oktobra.

Zelo nevaren pustolovec Nikola Šegota, rodom Rečan, po postlopu zasebni uradnik, ki pa je bil že več let brez vsakega poštenega poklica, sedaj premišljuje svojo usodo in kuje nadaljnje načrte v samotni celici ljubljanskega okrožnega sodišča. Zaradi sleparij v Ljubljani in po deželi je bil Šegota 3. t. m. prijet v Ormožu in odpeljan v ljubljansko policijske zapore, o čemer smo že poročali. Ljubljanska policija ga je zaradi pustolovstva policijsko kaznovala na 10 dni zapore, nato pa so ga vrčaji izročili ljubljanskemu okrožnemu sodišču. Proti njemu je bila hkrati podana ovadba zaradi raznih sleparij. Zagrebško okrožno sodišče je sedaj predlagalo, da Šegota izroče Zagrebu, kjer je tam že poprej izvršil še več držnih in pretekanih goljufij, ki znašajo precej težke tisočake. Nikola Šegota bo prihodnje dni odveden v Zagreb, kjer bodo uvedli proti njemu prav obsežno kazensko preiskavo, obsegajočo mnogo naša mesta in tudi inozemstvo.

KADAR POTREBUJETE OBLEKO

preglejte tudi naša sukna v naših prodajalnah, ki so danes po kvaliteti enakovredna najbolj dovršenim inozemskim proizvodom, a v ceni mnogo ugodnejša.

VLADA TEOKAROVIC & KOMP

Paraćin

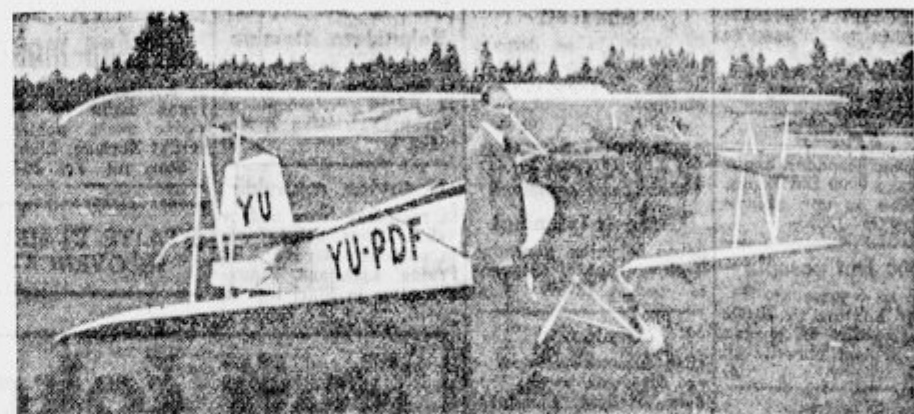
Sport

Ljubljana je dobila novo letalo

Zanimanje za letalski sport postaja tudi v Ljubljani vedno večje. Mladi pionirji na tem polju so vedno agilnejši in zato lahko pričakujemo, da se bo tudi letalski sport v naši ožji domovini povzpela do one višine, da bo lahko konkuriral z ostalimi sportnimi panogami, ki so pri nas že zelo razširjene. Glede novega letala bi pripomnili, da sta ga sklenila graditi lani brata Peter in Svetozar Hribar. To letalo naj bi bilo majhno in enosedežno, vendar pa tolikšno, da bi mogla z njim izvajati razne akrobacije. Takega letala doslej v Ljubljani še nismo imeli, ker je bila večina naših dosežanih letal uporabna le za enostavne plete. S pomočjo g. ing. Kuhlja, ki jima je skonstruiral takšno letalo in napravil potrebne načrte, je postala stvar tako rekoč gotovo dejstvo. Pri tem pripominjamo, da je g. ing. Kuhelj, docent na ljubljanski univerzi, svojčas napravil tudi statične račune za »Ljetzeta«.

Po nekaj pristankih sta napravila še nekaj poletov tudi graditelja Svetozar in Peter Hribar. — Sedaj si pa pogledajmo še letalo malo natančneje:

Letalo je enosedežno dvokrilnik, razpetost kril ali širina je 6 m, dolžina 4,60 m, višina 2,80 m. Krila so premaknjena tako, da je gornje krilo pred spodnjim krilom. Površina kril je 9 m² obtežba ca. 44 kg na 1 m². Profili kril je brzinski. Operesenje je izvedeno s pomočjo gumijastih obrobov in dveh debelih balon-pneumatik na nizki pritisk. Oboje dopušča nihanje za ca. 7 cm. Teža praznega letala je okoli 255 kg, polnega 380 kg, pri čemer odpade 40 kg na bencin, ki se nahaja v dveh tankih in sicer v gornjem krilu ter prednjem delu trupa, 5 kg odpade na olje, 80 kg na pilota. Akcijski radij znaša okoli 600 km, povprečna brzina 130 km. Stroj je francoskega izvora znamke »Salmson« z 9 cilindri in razvija 45 konjskih sil. Vijak, ki ga je bilo treba za letalo po-

Letalo »Moma«, enosedežni dvokrilnik, tip K. S. L., last bratov Petra in Svetozarja Hribarja.

Marsikoga bo zanimalo, kako sta omenjena brata prav za prav prišla do gradnje tega letala. Spočetka sicer ni nihče vzel resno njune odločitve, da si zgradijo lastno letalo, prav posebno se glede na stroške, ki sta jih predvidela na 30 tisoč Din brez motorja. In kljub temu sta pred letom dni pričela z gradnjo. Svetozar Hribar je izdelal vsa rebra za krila, brat Peter pa rebra za rep. Zaradi pomanjkanja časa in pa strokovne priložnosti sta vzela na pomoč še modelnega mizarja g. Kranjca Milana, dočim je izdelal okovje g. Vrhove Josip. Pri konstrukciji letala sta imela vedno v mislih, da mora biti to letalo zelo trdno in čim bolj enostavno, čeprav bi šla ta dva čimtelja nekoliko na račun teže. No, in ta problem je g. ing. Kuhelj prav strokovnjaško rešil.

Prvi start je bil 11. oktobra t. l. Okoli 3 popoldne so bila zadnja montažna dela končana. Še en pregled in motor je zapel svojo pesem. Prvi je sedel v letalo g. Rado Hribar, predsednik Aero-kluba v Ljubljani, ki je za preizkušnjo takega letala najspodobnejši, zlasti glede na izkušnje, ki si jih je pridobil na svojem majhnem enokrovniku Comper Swiftu. Najprej je preizkusil novo letalo na tleh, potem se je pa dvignil v zračne višave.

sebej izdelati, ker mora imeti zaradi nižine letala zelo majhen premer, je izdelala tvornica letal I. Rogožarski v Beogradu. Uporabljeni material je večinoma domačega izvora, razen nekaterih posebnih delov, ki jih pri nas še ne izdelujemo. Uporabljeni les je smreka, ki smo jo dobili z Jezerskega. Platno za prevleko iz tekstilne tvorine v Jaršah.

Letalo se odlepi od zemlje po približno 100 do 120 metrih. Vzpenja se dobro. V zraku je prvovrstno in je izredno občutljivo, na vsak najmanjši milimetroski gib reagira. V zraku leži jako stabilno. Razgled in vidljivost sta sijajna radi dobro uspele namestitve pilotskega sedea.

Poskusni poleti so pokazali, da sta brata Svetozar in Peter Hribar zgradila letalo, katero ne bo samo njima v korist, ampak za splošen napredek našega letalstva v ožji domovini velikega pomena in v ponos vsemu našemu letalskemu sportu. Zato najiskrenejše čestitamo obema graditeljema in želimo, da bi kmalu zgradila zopet kaj novega in da bi dobila čimveč posnemalec. Vsa pohvala po gre g. ing. Kuhelju, kateremu se je njegov prvorojenec bodisi po konstrukciji, bodisi po ostalih lastnostih tako mojstrsko posrečil.

Amaterski svetovni rekordi v dviganju uteži

Mednarodna težkoatletska zveza s sedežem v Parizu je na dan 1. oktobra 1935 izdala naslednjo listo svetovnih amaterskih rekordov v dviganju uteži:

Poteg z desnico: peresna: Baril (Francija) 76 kg; lahka: Haas (Avstrija) 85 kg; srednja: Lachmann (Avstrija) 92,5 kg; poltežka: Hala (Avstrija) 95 kg; težka: Rigoutot (Francija) 101 kg.

Poteg z levo: peresna: Schweiger (Nemčija) 80 kg; lahka: Schweiger (Nemčija) 80 kg; srednja: K. Hipfinger (Avstrija) 85 kg; poltežka: Giell (Nemčija) 90 kg; težka: Rieß (Nemčija) 95 kg.

Obojoročni poteg: peresna: Walter (Nemčija) 90,5 kg; lahka: Fein (Avstrija) 105,5 kg; srednja: Ismayr (Nemčija) 112,5 kg; poltežka: Hala (Avstrija) 121 kg; težka: Wahl (Nemčija) 130 kg.

Sunek z desnico: peresna: Rosinek (Avstrija) 92,5 kg; lahka: Haas (Avstrija) 107,5 kg; srednja: Haas (Avstrija) 112,5 kg; poltežka: Hünenberger (Švica) 107,5 kg; težka: Hünenberger (Švica) 113,5 kg.

Sunek z levo: peresna: Rosinek (Avstrija) 84 kg; lahka: Jaquenoud (Švica) 92,5 kg; srednja: Buhrer (Nemčija) 100 kg; poltežka: Vierwrt (Nemčija) 100 kg; težka: Jägge (Nemčija) 107 kg.

Obojoročni sunek: peresna: Schaffer (Nemčija) 125 kg; lahka: Attia (Egipt) 141,5 kg; srednja: Hussein (Egipt) 156 kg; poltežka: Opschuf (Nemčija) 146 kg; težka: Rossier (Egipt) 167 kg.

Obojoročna tezna: peresna: Liebsch (Nemčija) 98,5 kg; lahka: Wölpert (Nemčija) 104 kg; srednja: Touny (Egipt) 109,5 kg; poltežka: Dautsch (Nemčija) 113,5 kg; težka: Schillberg (Avstrija) 133 kg.

Če pogledamo rekorde po državah, vidimo, da jih ima Nemčija 15, Avstrija 11, Egipt 4, Švica 3 in Francija 2.

Novo sportno igrišče v Kamniku. Kamnik je že dolgo pogosto nogometno igrišče. Dosedanje na sejnišju je premanjšno in ne more biti verifirano. G. Pražnikar je zdaj prepustil v najem travnik poleg kopališča za letnih 2000 Din. Tako so zdaj ob Neviljet koncentrirani vsi sportni prostori s kopališčem, teniškiimi igrišči in nogometnim igriščem. Novo igrišče bo v predpisanih dimenzijah popolnoma odgovarjalo namenu. Otvorjeno bo v nedeljo o priliki prvenstvene tekme Kamnik : Mengeš. S tem je razbremenjeno tudi sejnišče.

SK Ilirija (table-tenis sekcija). Redni treningi se vršijo vsak dan (tudi ob nedeljah in praznikih) v veliki dvorani biv. hotela Tivoli. Dvorana je na razpolago od 8-12 in od 14-22. Informacije in zbiranje navodila na razgledni deski v dvorani. V posredni vstopni ceni ob 11 dopolnine. Za one, ki so dopolnine zadržani, bo sestanek ob 17 in sicer obkraj v dvorani.

Prihajamo zopet in prinašamo zadnje modne novosti.

Oglejte si izložbe.

Velemanufaktura

A. & E. Skaberne
Ljubljana

Mali oglasi

Službe iščejo

Kakršnokoli delo
sprejme 30-letni zdrav in krepak možič. - Položi kavčijo 10.000 Din. Ponudbe upravi Ksta pod »Kavčija 12593«. (a)

Službo dolo

Gospodično
ali gospoda, naobražena, z dobrim nastopom, agilnega in vztrajnega, sprejemem za akvizicijo vpljanih radio-aparatov. Strokovno znanje ni potrebno. Ugodni pogoji. - Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Hočem služiti« 12.857. (b)

Denar

Posojila
na vložne knjižice daje Slovenska banka. Ljubljana, Krekov trg 10

Knjižice

vseh zavodov kupim po najvišji ceni. - Sporocite zavod, znesek in ceno na naslov: Grašek Jože, zastopnik št. »Financier«, Ljubljana, Gledališka 4. d

Knjižico

Zadružne gospodar. banke v znesku 9000 Din kupim. Ponudbe na upr. »Slov.« pod »9000—12873«.

8000 Din posojila

iščem za 6 mesecev. Garancija knjižica za 20.000 Din. Ponudbe na upravo pod »Plačam obresti« št. 12890. (d)

Posojila

dajemo na nepremičnine, nizke obresti. Gospodarska pisarna, Ljubljana - Miklošičeva 7-II. (d)

Stanovanja

ODDAJO:

Dve stanovanji
vsako z eno sobo in kuhinjo oddam za november. Tržaška cesta št. 24. Prednost imajo drž. uslužbenci. (c)

Dvosobno stanovanje

oddam za november ali kasneje mirni stranki. Kettejeva 7. (c)

Dvosobno stanovanje

lepo, čisto, solčno se takoj odda ali 1. novembra dvema osebam, oziroma mali družini z odraslimi člani. Prednost imajo državni uslužbenci in vojskojenci. Cena 250 Din. - Pogoji: poštena, mirna, čista isranka. Vprašati ob Zeleni jami št. 11, prtlj. desno. (c)

Dvosobno stanovanje
solčno, elektrika in pritlikline, oddam. Poizve se Tržaška c. 41, Glince. (c)

Sobe

ODDAJO:

Opremljeno sobo
takoj oddam. - Sokolska ul. 8. (a)

Opremljeno sobo

oddam gospodični ali dijakini. Poizve se: Poljanska c. 10, prtlj. desno. (s)

Poizvedbe

Zena,
ki je v nedeljo ob 13 pred kavarno »Rotovž« pobrala poročni prestan, se naproša, da ga odda proti nagradi v trgovini Wögerer, Slovenska ulica, Maribor. (e)

Razno

Abonent

se sprejmejo na domačo hrano v sredini mesta. - Liblitzel, Glavni trg 8, Maribor. (r)

Glasba

Glasovir (piano)
dobro ohranjen, naprodati. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 12757. (d)

Gramofon

Hiss Maister's Voice, z več ploščami, poceni prodam. Hedžet, Ljubljana, Aleševčeva ul. 7. (d)

Obrt

Avtomatične

hladilne naprave
izdeluje
G. F. SCHNEITER
Ljubljana, Frančiškanska 4
Tovarna v Škofji Loki
Prvovrstne reference

Za nujna popravila

in preureditve ter nove instalacije vodovodov, toplovodnih naprav in centralnih kurjav vseh vrst se obrnite na Inkeri Leo, Celje, Dečkov trg 2. Dela se sprejemajo v vseh krajih. (t)

Železne peči

za vsako ceno, štedilnike v najrazličnejših izpeljavah, kuhinjsko posodo in vso železnino Vam nudi

FR. STUPICA

železnina
Ljubljana
Gospodarska 1.

Prodamo

Hubertus plašči
nepremočljivi - otroški 165 Din, za odrasle 250 Din, v vseh barvah, pri Preskerju, Sv. Petra c. 14.

Telefon 2059
PREMOG
KARBOPAKETE
DRVA, KOKS tudi

Pogačnik

Bohoričeva ulica št. 5.

Najmodern. tkanine

za pohištvo, zavese, gradl za modroce in drvinke za rolete - poceni pri Novak, Vetrinjska 7, Koroska 8. (l)

Nogavice, rokavice

in pletenine Vam nudi v veliki izbiri najugodnejše in najsvežje trdka Karl Prelog, Ljubljana, Židovska ulica in Stari trg. (l)

Prodajo

Zima se približuje!
Zelo ugoden nakup vsakovrstnih
štedilnikov in peči
pri Gustinčič Justin, Maribor, Tattenbachova 14

VINA

iz
Centralne vinarne
v Ljubljani
bodo zadovoljila Vaše pivcenajbolji!

Krušno moko

za črn domač kruh in koruzno moko za žgance, vedno svežo, dobite pri trvdici Zorman, Ljubljana, Stari trg. Tel. 26-37

CITAJTE IN ŠIRITE

»SLOVENCA«

Ruff čokolada

se dobi povsod!

+

V globoki žalosti naznanjamo, da je naša srčno ljubljena mama, stara mama, sestra, teta in tašča, gospa

Marija Češnovar

dne 15. t. m. po dolgotrajni bolezni, previdena s svetimi zakramenti, mirno umrla.

Pogreb bo v sredo, dne 16. oktobra ob 4 popoldne izpred mrtvašnice splošne bolnišnice na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana, dne 15. oktobra 1935.

Žalujoči rodbini RAŠKA-EFFENBERGER in ostalo sorodstvo.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

Posestva

Majhna nova hiša
na Zg. Hudinji naprodati. Naslov v podružnici »Slovenca« v Celju. p

Prodaja posestva

Dne 25. okt. t. l. ob 9 bo pri sodišču v Krškem dražba nepremičnin vlož. št. 97 k. o. Krško, obstoječih iz hiše v Krškem v kateri se nahaja dobro ideoča gostilna, gospodarstva poslopja, sušilnice, vrta, 6 njiv, enega travnika, dveh gozdov in pritliklin. Celo posestvo je sodno cenjeno na 354.284 Din, najmanjši ponudek 236.000 Din. Zdražitelj poravnava obresti in stroške v gotovini, dočim lahko vso glavnico s hranilnimi knjižicami našega zavoda. Vabimo k udeležbi. - Občinska hranilnica v Krškem.

Kupimo

Kupim
javno, že rabljeno vago, od 4000 do 5000 kg. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Tehnika« št. 12690.

Staro zlato, zlato zobovje in srebrne krone

kupujem po najvišjih dnevnih cenah.

A. KAJFEZ
urar
Ljubljana, Miklošičeva 14

Gobe

suhe, kupuje inozemska firma. Ponudbe s ceno in količino pod »Izvoz« podružnici »Slovenca« Celje, št. 12879. (k)

Zdravilišče Rogaška Slatina

obratuje tudi

v zimski sezoni

Centralna kurjava, ves komfort, zdravilne kopeli v hiši, globoko znižane cene.

Zdravilni vreli

„TEMPEL“ „STYRIA“ „DONAT“

pomagajo pri vseh boleznih želodca, črevesja, ledvic, mehurja itd. in razkrajajo žolčne kamenčke.

Zahtevajte informacije in prospekte brezplačno od ravnateljstva zdravilišča

Rogaška Slatina.

Tinčkove in Tončkove prigode

155.

Priprave za dolgo potovanje.

Takoj nato so se dečki začeli pripravljati na odhod. Vložili so v kovček najnujnejše potrebščine, vse drugo pa so pustili na splavu, da jih prtljaga ne bi preveč ovirala na potovanju. Da jim je gorila pridno pomagala pri delu, se razume samo po sebi.

Najiminenitnejšo pa je iztuhtal Tinček: a Tončkovo in Primožkovo pomočjo je napravil nekakšno nosilnico iz starega zaboja in jo pridrtil slonu na hrbet. Ta domisek je bil zlatega denarja vreden, ker dečkom tako ni bilo treba hoditi peš skozi temni pragozd. Tinček in Tonček sta zlezla v nosilnico, Primožek se je postavil slonu na glavo kakor pravilni princ, kuža Muki pa se je široko razšopiril na slonovem rilu, kakor tista muha, ki je sedla volu na rep in moško dejala: »Orjemo!«

Poceni

se zopet dobe solidni, lepi stoli tovarne Remec-Co

v Ljubljani, Kersnikova ulica 7 (poleg Slamiča)

Joseph Conrad: Gašpar Ruiz

Ha! To so bile res lepe in žlahtne besede za mladca, kakršen sem bil. Imel sem za velikodušje, kar je bilo na žalost samo nespravljenost. Navsezadnje sem le odjedil, čuteč v srcu tako zanimanje za tisto zadevo, da nisem zahteval niti tega, naj bi Gasparja Ruiza, ki je bil po mojem trdnem prepričanju v njihovi hiši, privedli predme.

Ko pa sem pozneje stvar hladno preudarjal, sem videl v nji neke težkoče, ki se jih nikakor nisem upal lotiti. S takšno storiijo ne bi bilo lahko stopiti pred vrhovnega poveljnika. Bal sem se, da mi ne bi izpodletelo. Naposled se mi je še najbolje zdelo, predložiti zadevo svojemu divizijskemu generalu Roblesu, prijatelju naše rodbine, ki me je bil šele pred kratkim imenoval za svojega pomočnika.

Ta mi je zgodbo brez kakršnihkoli ceremonij kar iz ust iztrgal. »V hiši! Kajpak da je v hiši,« je dejal zaničljivo. »Z mečem v roki bi bil moral stopiti v hišo ter zahtevati, naj ti ga izročijo, ne pa kramljati v veži z rojalističnim dekletom. Ze zdavnaj bi bili morali izgnati te ljudi. Kdo ve, koliko vohunov so že sprejeli pod svojo streho, ko smo taborili tod okoli. Varnostno pismo od vrhovnega poveljnika! Kolikšna predrznost od tega človeka! Ha! Ha! Drevi ga bomo ujeli in zvedeli od njega tudi brez varnostnega pisma, kaj tako zelo tehtnega ima za našega vrhovnega poveljnika. Ha! Ha! Ha!«

General Robles, Bog daj mir njegovi duši, nizek, debeluhast človek z okroglimi, izbuljenimi očmi, je bil togotljiv in dobrodušen hkratu. Ko je videl, da sem žalosten, je dodal: »Pridi, pridi, chico. Obetam ti, da ga bom pustil živega, če se ne bo branil. To pa ni verjetno.

Saj res ne bi rad uničil takega dobrega vojaka, samo, če se bo mogoče izogniti temu. Več, kaj ti pravim! Radoveden sem, kakšen je ta tvoj korenjak. Sam general pojde kot pičaro nadenj — no, lahko se bo torej pomenil z generalom. Ha! Ha! Sam ga pojdem lovit in ti pojdeš kajpada z menoj.«

To smo storili še isto noč. Ze zgodaj zvečer smo dali skrivoma obkoliti hišo in sadovnjak. Z generalom pa sva se napotila tja šele po plesu. V lahkem diru sva odjedila. Ne daleč od one hiše sva ustavila konja. Eden konjikov je držal najina jahanca. Rezek žvižg je opozoril vojake, ki so vzdolž vse soteske stali na straži, a midva sva počasi stopala peš proti veži. Obkoljena hiša je bila v mesečini videti prazna.

General je potekel na duri. Čez nekaj časa je vprašal ženski glas od znotraj, kdo je. Moj poveljnik me je krepko podrezal s komolecem. Težko sem zasopel.

»Jaz sem, poročnik Santierra,« sem izjeljal, kakor da bi me dušilo. »Odpri vrata.«

Duri so se polagoma odprle. Ko je deklica z voščenko v roki zagledala tovariša poleg mene, se je začela počasi umikati nazaj in si pri tem z dlanjo zaslanjala luč. Brezčutno belo lice ji je bilo videti mrljiško blede. Stopal sem za generalom Roblesom. Njene oči so bile uprte v moje. Naredil sem ji za hrblom svojega poveljnika znamenje, da ne morem pomagati, a hkratu sem skušal dati svojemu obrazu pomirjevalen izraz. Nobeden od nas treh ni zinil besede.

Bili smo v sobi, ki ni imela preprog ne na tleh ne na stenah. Na sredi hiše je stala sirova miza in nekaj stolov, nič drugega. Stara ženska z razpuščenimi sivimi lasmi je prišla viti z rokami, ko smo se pojavili pred njo. Glasan krahot je presunljivo in čudno zadonel po prazni hiši. Starka se je spričo tega hotela odstraniti.

»Ne pustite nikogar iz sobe,« je velel general Robles proti meni. Zaloputnil sem vrata in slišal samo še, kako

je zarožljala ključavnica, na kar nam je tisti smeh prihajal tiše na ušesa.

Preden pa smo mogli še kaj izpregovoriti, me je iznenadilo nekako oddaljeno bobnenje.

Ko sem stopil v hišo, sem prinesel s seboj živahen vtis krasne, jasne, mesečne noči brez kakršnegakoli oblačnega madeža na nebu. Zato nisem mogel zdaj lastnim ušesom verjeti. Ker so me bili že v mojih zgodnjih letih poslali v šolo v inozemstvo, nisem vse dotlej poznal nekega strašnega prirodnega pojava, ki so se ga v moji domovini bali, da ni tega. Na svoje nedopovedno začudenje sem v obeh svojega poveljnika opazil izraz strahu. Zdajci pa sem začutil, da se mi majhla tla pod nogami! General se je težko opotekel proti meni; dekle je bila videti, kakor da se suče sredi sobe, voščenska ji je padla iz roke in luč ugasnila; rezek vzklil »Misericordia« iz ust stare ženske mi je presunljivo zadonel na ušesa. Slišal sem, kako v katrnatostni temni stenski omet pada na tla. Sreča za nas, da hiša ni imela stropa. Držeč za ključavnico pri vratih sem slišal, kako se drobi strešna opeka nad mano. Sunek je bil za zdaj končan.

»Ven! Kje so vrata? Beži, Santierra, beži!« je tulil general. Saj veste, senosre, da se v naši deželi niti najpogumnejši ne sramuje strahu, ki mu ga potres požene v ude. Potresu se ni mogoče privaditi. Večkratno doživljanje samo še povičuje neodoljivo moč te neznanske naravne strahote.

Jaz, ki sem ob tej priliki doživel potres v prvo, sem bil še najmirnejši od vseh. Jasno mi je bilo, da so ropot zunaj povzročili leseni podboji pri vratih, ki so se rušili, pa strešna opeka, ki je padala na tla. Drugi sunek pa bo nemara podrl hišo samo. Iznova se je bližalo tisto gromu podobno bobnenje. General je skakal po sobi in po vsem videzu iskal duri. Butal je, kakor da bi hotel preplezati stena, in razločno sem ga slišal klicati na pomoč imena svetnikov. »Ven, ven, Santierra!« je kričal.

Zgolj dekletovega glasu ni bilo čuti.